

ΔΑΝΙΗΛ ΠΙΚΡΑΜΜΕΝΟΥ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΥ ΕΛΛΗΝΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

Παύλος Δανιήλ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΝ

ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΔΙΑ

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Π. Δ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ
ΟΔΟΣ ΤΑΚΗ 13 - ΑΘΗΝΑΙ

1933

ΔΑΝΙΗΛ ΠΙΚΡΑΜΜΕΝΟΥ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΥ ΕΛΛΗΝΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΝ
ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ
ΔΙΑ
ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

18616

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Π. Δ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ
ΟΔΟΣ ΤΑΚΗ 13 - ΑΘΗΝΑΙ

1933

ΥΟΡΔΙΜΑ ΜΑΓΙΚΗΣ ΔΗΜΑΡ

ΥΠΟΔΙΕΥΤΗΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΤΡΟΥ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΖΗΣΗΣ ΖΗΣΗΣ

ΙΝΤΙ ΛΕΡΑΜΜΑΤΗΝ ΙΝΤΙ ΛΕΡΑ

ΖΗΣΖΕΛ ΖΗΛΙΝΑΛ ΖΑΧΑΡΑ ΖΗΤ

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν μου.

90.

ΖΑΧΑΡΑ ΖΗΛΙΝΑΛ ΖΗΤ

ΖΗΛΙΝΑΛ ΖΗΤ
ΖΗΛΙΝΑΛ ΖΗΤ
ΖΗΛΙΝΑΛ ΖΗΤ

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ

— ≈ —

Εἶνε πασίγνωστον, ὅτι μόνον διὰ συνεχοῦς ἐφαρμογῆς καὶ ἐπαναλήψεως δυνάμεθα νὰ καθιστῶμεν κτῆμά μας κάθε γνῶσιν.

Ἡ ἐφαρμογὴ δὲν πρέπει νὰ εἶνε τόσον ἀραιά, ὥστε νὰ λησμονῇ κανεὶς τὸ πρῶτον, ἔως ὅτου συναντήσῃ τὸ δεύτερον ὅμοιον.

Τοῦτο ἔχοντες ὑπ' ὅψει προέβημεν εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς παρούσης συλλογῆς ἀσκήσεων μὲ τὴν πεποίθησιν, ὅτι διὰ τοιούτων μόνον θὰ ἡδύναντο νὰ ἀσκηθῶσι συντόμως οἱ μαθηταὶ εἰς τὸ τυπικὸν τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γλώσσης, εἰς τὸ ὅποιον ἔξοδεύεται συνήθως χρόνος πολὺς μὲ ἀποτέλεσμα οὐχὶ πάντοτε ίκανοποιητικόν.

Εἰς τὰς ἀσκήσεις προχωροῦμεν ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν Γραμματικήν, ἡ ὁποία διδάσκεται εἰς τὰς πρώτας τάξεις τῶν ἔξαταξίων Γυμνασίων.

Καλὸν δὲ θὰ ἦτο εἰς κάθε γύμνασμα νὰ γίνεται παραλληλισμὸς τῶν ἀρχαίων τύπων πρὸς τοὺς ἀντιστοίχους τῆς Νέας Ἑλληνικῆς γλώσσης, διότι ἄνευ τοιαύτης ἔργασίας δὲν ἐπιτυγχάνεται πλήρως ὁ σκοπὸς τοῦ παρόντος βιβλιαρίου.

τὴ 15 Ἱανουαρίου 1933

ΑΣΚΗΣΕΙΣ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΝ
ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΦΘΟΓΓΟΛΟΓΙΚΟΝ

Γύρηνασμα 1.

Νὰ τοιςισθῶσι καὶ πνευματισθῶσι τὰ ἔξῆς·

Ο κηπος, η γησος, αυτου, του αγαθου, της συκης της γης,
των κοχλιων, των μαθητων, τους μαθητας, ο ανθρωπος, η αιματια,
το προσβατον, κλαιω, καιω, μητηρ, σεληνη, νεος, κοπος, η τιμη,
ο κριτης, η ροδη, ο Ερμης, ο Απελλης, παντου, πως, που (ἀσ-
ριστα που, πως, καὶ τὸ δεικτικὸν ἵδου).

*Ερωτήσεις.

Πότε θέτομεν δίξειαν ; πότε περισπωμένην ; ποῖον πνεῦμα παίρ-
νουν τὰ ἀπό φωνήσντος ἄρθρα ; ποῖαι πτώσεις τοῦ ἄρθρου δὲν παίρ-
νουν τόνον ;

Γύρηνασμα 2.

Λέξεις ἄτονοι.

Ο Ἰωάννης, η Μαρία, οι γεωργοι, αι μαθήτριαι, εις τὴν αὐ-
λήν, εν τῷ ἀγρῷ, εἰς Ἀθηνῶν, εκ Πειραιῶς, ως θέλετε, ουκ ἔχω,
ει θέλεις, θέλεις η ου ; πῶς γάρ ου ;

*Επεξεργασια.

Εἰς τὰς λέξεις, ποῦ δὲν ἔχουν οὔτε τόνον οὔτε πνεῦμα, νὰ τεθῇ
ὅ, τι χρειάζεται.

*Ερωτήσεις.

Ποῖαι λέξεις είναι ἄτονοι ; ποῖαι ἄτονοι ήμπορεῖ νὰ ἔχουν κάποια
τόνον καὶ πότε ;

Γύμναστικ. 23.

*Ἐγκλισις τόνου.

Νὰ τονισθῶσιν αἱ κάτωθι λέξεις καὶ νὰ πνευματισθῶσιν·

Σφαιρα τις, στρατιώται τινες, εἰ τις θελει, θεος τις, θεοι τινες, θεωρω σε, καλω τινά, γεος τις, θελει τι, φιλοι τινες, ολιγοι εισιν, ουτε, μητε, ωστε, ωσπερ, οστις, ουτιγος, γηις, ηστινος, ο, τι, ουτιγος, ο κηπος μου, τα δωρα σου, εδωκε μοι, ειπον σοι, αυτος φησιν, ημεις εσμεν.

*Ἐρωτήσεις.

Ποιαι λέξεις είναι ἐγκλιτικαί ; πότε ὁ τόνος τῆς ἐγκλιτικῆς μεταβιβάζεται εἰς τὴν λήγουσαν τῆς πρόηγουμενῆς ὥς δέξεται ; πότε ἀποβάλλεται ; καὶ πότε μένει ;

Γύμναστικ. 4.

Συναίρεσις.

Νὰ γίνῃ ἡ δέουσα συναίρεσις εἰς τὰς ἔξης λέξεις·

*Ο *Ἐρμέσας, ἡ *Αθηνά, ὁ νόος, τιμάομεν, τιμάετε, τιμάσουσι, ποιέω, ποιέεις, ποιέει, ποιέομεν, ποιέετε, ποιέουσι, δηλόσω, δηλόσεις, δηλόσει, δηλόσομεν, δηλόσετε, δηλόσουσιν, ὁ δηλόσων, τὸ δηλόσον, ὁ τιμάων, ἡ τιμάσα, τὸ τιμάον, ὁ ποιέων, ἡ ποιέουσα, τὸ ποιέον, ἐτίμαες, ἐτίμαον, δήλος, ποίεε, τίμαε, δηλόγης, δηλόγητε.

*Ἐρωτήσεις.

— Πῶς συναρροῦνται τὰ φωνήστα ε+α, α+α, ο+ο, α+ο, α+ε, α+ου, ε+ω, ε+ει, ε+ο, ε+ε, ε+ου, ο+ω, ο+ει, ο+ο, ο+ε, ο+ου, α+ω, ο+η, ο+η :

Ποιον τόνον θέτομεν εἰς τὴν συνηρημένην συλλαβήν, ὅταν είναι εἰς τὴν λήγουσαν, ἢ εἰς τὴν παραλήγουσαν πρὸ δραχείας ληγουσῆς ;

Γύμναστικ. 25.

Κρασίς.

Τὰ ἔξης μὲ κρᾶσιν νὰ ἀναγνωσθοῦν χωρὶς κρᾶσιν.

Τάνδρός, ἄγθρωπος, θοιμάτιον, ταύτα, ἀγώ, οὕνεκα, ἐγῷδα, ἐγῷμαι, κάγώ, προύργου, μεντάν, κάπειτα, κάτα, ταύτο, κάμοις, κάμιέ, τάγδρι.

*Ἐρωτήσεις.

Τί γίνεται εἰς τὴν κρᾶσιν, εἰς ποίας λέξεις συνειθίζεται ἡ κρᾶσις ;

ποῖον τὸ σημεῖον τῆς κράσεως; τί γίνονται τὰ ψιλὰ σύμφωνα, ὅταν ἡ δευτέρα λέξις δασυνέται; πότε ὑπογράφεται τὸ ι τῶν διφθόγγων οὐκ εἰδί εἰ;

Γρανασμ. 6.

Ἐκθλιψις.

Τὰ ἔξης μὲν ἔκθλιψιν ν' ἀναγνωσθοῦν χωρὶς ἔκθλιψιν.

Παρ' ἐμοῦ, κατ' αὐτῆς, ἀπ' αὐτοῦ, δρ' ἡμῶν, καθ' ἔαυτόν, ἀφ' ἔαυτῆς, μεθ' ἡμῶν, καθ' οὖ, καθ' ἣς, καθ' ὅ, καθ' ὄμῶν, ἀφ' ἣς, ἀφ' οὖ, ἐπ' αὐτοῦ, παρέχω, κατάγω, ἀφηγοῦμαι, καθίστημι, ἀφίημι, καθορῶ, ἀφέστηκα, δείν' ἔπαθον, γύχθ' ὅλην.

Ἐρωτήσεις.

Τί γίνεται εἰς τὴν ἔκθλιψιν; ποῖον τὸ σημεῖον αὐτῆς; τί γίνονται τὰ ψιλὰ σύμφωνα πρὸς φωνήνετος δασυνομένου; εἰς ποίας λέξεις συνειθίζεται ἡ ἔκθλιψις; εἰς ποίαν περίπτωσιν δὲν σημειώνεται ἡ ἀπόστροφος; τί γίνεται ὁ τόνος τοῦ ἔκθλιθομένου φωνήνετος, ὅταν ἡ λέξις είναι ἄκλιτος, τί δέ, ὅταν είνε κλιτή;

Γρανασμ. 7.

Ἐνφωνικὰ ν σ κ.

Νὰ διακριθῇ τὰ εὐφωνικὰ σύμφωνα εἰς τὰ ἔξης:

Λέγουσιν αὐτοῖς, ἔσιώπησεν ἔκεινος, ἔστιν δὲ Ἄριστείδης δεκαῖος, εἴκοσιν ἀνδρες, ταῖς γυναιξὶν ἔκειναις οὕτως εἰπε, ἔχρις ὥρας, οὐκ οἰδα, οὐκ ἐπίσταμαι, οὐκ ἔρχομαι, οὐχ ἔπειται, οὐκ ἡμῶν, οὐχ ὄρῳ, οὐχ ὅτι θέλω.

Ἐρωτήσεις.

Ποῦ συνειθίζεται τὸ εὐφωνικὸν ν; ποῦ τὸ σ; καὶ ποῦ τὸ κ; τί γίγεται τὸ κ πρὸ τῆς λέξεως δασυνομένη;

Γρανασμ. 8.

Πάθη φωνηέντων.

Τροπή, ἔκτασις συστολή, ἀναπληρωτική ἔκτασις, συγκοπή.

1) Βρέχω, βρογχή, 2) φύγνυμι, φωγμή, 3) ἀλείφω, ἀλοιφή, 4) αὐλέω, αὐλητής, τιμάω, τίμημα, δηλόω, δήλωσις, 5) χιών, χιόνος, φεύγω, ἔφυγον, λείπω, ἔλιπον, 6) τοῖς (διδόντοι), τοῖς δέδοσι, τοῖς (λυθέντοι), τοῖς λυθεῖσι, 7) πατρὸς (πατέρος), γένησις (γεγένομαι).

Ἐρωτήσεις.

Τί ἔγιναν νὰ φωνήνεται εἰς τὰ παραδείγματα 1 καὶ 2; τί εἰς τὰ παράδ. 3; τί εἰς τὰ ὑπ' ἀριθ. 4; τί εἰς τὰ ὑπ' ἀριθ. 5; τί εἰς τὰ ὑπ' ἀριθ. 6; καὶ τί εἰς τὰ ὑπ' ἀριθ. 7;

Γύμναστικ Θ.

Πάθη συμφώνων.

Οὐρανικὰ *κ*, *γ*, *χ*.

Πέπλεγμαί (πέπλεγμαί), δέρρεγμαί (βέρρεγμαί), πέπλεξαί (πέπλεξαί), βέρρεξαί (δέρρεξαί), δέρρεκταί (βέρρεκταί), ἐστήρικταί (ἐστήριγταί), πέπλεχθε (πέπλεκσθε), ἐστήριχθε (ἐστήριγθε).

Χειλικὰ *π*, *β*, *φ*.

Λέλειμμαί (λέλειπμαί), τέτριψαί (τέτριδσαί), τέτριπταί (τέτριπταί), τετρίμμεθα (τετρίδμεθα), τέτριψθε (τέτριδσθε).

Οδοντικὰ *τ*, *δ*, *θ*.

Πέπεισμαί (πέπειθμαί), πέπεισαί (πέπειθσαί), πέπεισταί (πέπειθταί), πέπεισθε (πέπειθσθε), πέπειθθε.

Τὸ *σ*

Δύει (λύεσαί), παιδεύει (παιδεύεσαί), πέπλεχθε (πέπλεκσθε), γένους (γένεσος).

Τὸ *ν* τῆς *ἐν* καὶ *σύν*.

Συμπλέκω (σύν - πλέκω), συγκρίνω (σύν - κρίνω), συμμένω, (σύν - μένω), συλλέγω (σύν - λέγω), συρράπτω (σύν - ράπτω), συζῷ (σύν - ζῷ), συστρέψω (σύν - στρέψω), συσσωρεύω (σύν - σωρεύω), σύσσωμισ (σύν - σῶμα).

Ἐμβάλλω (ἐν - βάλλω), ἐγκρίνω (ἐν - κρίνω), ἐμμένω (ἐν - μένω), ἐλλόγιμος (ἐν - λόγιμος), ἐνράπτω (ἐν - ράπτω), ἐνζυμος (ἐν ζύμη), ἐνσκήπτω (ἐν - σκήπτω).

Τὸ *ν* εἰς τὸ θέμα τῶν διομάτων.

Τοῖς ποιμέσι (ποιμένσι), τάλας (τάλανς), κτεῖς (κτενς), δόονς (δόντος), λυθεῖς (λυθέντος), δόοσιν (δόντοσι), λέουσι λέοντοσι, λυθεῖσι (λυθέντοσι).

Τὸ *ν* εἰς τὸ θέμα τῶν Ργμάτων.

Πέφασμαί (πέφαγμαί), πεφάσμεθα (πεφάγμεθα), ωξυμμιαί (ωξυγμιαί), ωξύμμεθα (ωξύγμιεθα), πεφασμένος (πεφανμένος), ἐξηροαμ-

μένος (ἐξηρανμένος), μειαραμμένος (μεμαρανμένος), ἀπόφασις (ἀπόφανσις), μόλυνσις, μόλυσμα (μόλυνμα).

*Ερωτήσεις.

Τί γίνονται τὰ οὐρανικὰ πρὸ τοῦ υἱοῦ, πρὸ τοῦ διὸ καὶ πρὸ τῶν ὁδοντικῶν; τί τὰ χειλικά καὶ τὰ ὀδοντικά εἰς τὰς ἰδίας περιπτώσεις; τί γίνεται τὸ διό τῶν ὁγηιατικῶν καταλήξεων μεταξὺ δύο φωνηέντων ἢ μεταξὺ δύο συμφώνων; τί γίνεται τὸ ντῆς σύν πρὸ τῶν οὐρανικῶν, τῶν χειλικῶν, τῶν ὑγρῶν, πρὸ τοῦ ζεῦ καὶ πρὸ τοῦ διὸ μετὰ συμφώνου ἢ πρὸ τοῦ διὸ μετὰ φωνήντος; τί γίνεται τὸ ντῆς ἐν εἰς τὰς ἰδίας περιπτώσεις; τί γίνονται τὰ φωνήντα εἶς καὶ ο μετὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ νητοῦ πρὸ τοῦ διὸ τῶν καταλήξεων; τί γίνεται τὸ ντῶν ὁγηιατικῶν θεμάτων πρὸ τοῦ υἱοῦ ἢ τοῦ διὸ;

Γύμνασια Ι.Ο.

Τὰ δασέα

Εἰς ἄλλεπα λλήλους συλλαβάς.

Τεθαμμένος (θεθαμμένος), πεφυλαγμένος (φεφυλαγμένος), κεχωρισμένος (χεχωρισμένος), ἐτέθην (ἐθέθην), ἐτάφην (ἐθάφην), τάφος (θάφος), τριχὸς (θριχός), τρίχες (θρίχες), ἐκεχειρία (ἐχεχειρία).

*Ερώτησις.

Οταν συμπίπτουν συλλαβαὶ κατὰ σειρὰν ἀρχίζουσαι ἀπὸ διασύν, τί γίνεται τὸ θ, τί τὸ φ καὶ τί τὸ ς;

ΤΥΠΙΚΩΝ

Γύμνασια Ι.Ι

Πρωτόκλιτα

Νὰ τεθῶσιν εἰς τὴν κατάλληλον πτῶσιν συμφώνως πρὸς τὸ σχετικὸν ἄρθρον τὰ ἔξης πρωτόκλιτα:

- *Ο ταμίας, τοῦ—, τῶν—, τῷ—, τοῖς—, τόν—, τούς—,
- *Ο Ἀριστείδης, τῷ—, τόν—,
- *Η χώρα, τάξ—, ταῖς—, τῶν—, τῇ—, τήν—,
- *Η σφαῖρα, ταῖς—, τῇ—, τίν—, τάς—, τῆς—,
- *Η γέφυρα, τῆς—, τῶν—, τῇ—, ταῖς—, τάς—,
- *Η θάλασσα, τῇ—, ταῖς—, τάς—, τῶν—, τήν—,
- *Η γλῶσσα, τῆς—, τῶν—, τῇ—, ταῖς—, αἱ—,
- *Η τράπεζα, τήν—, τάς—, ταῖς—, τῇ—, τῶν—,
- *Ο Ἀπελλῆς, τῷ—, τοῦ—, τόν—,

Η συκῆ, αἱ—, τάς—, τῇ—; ταῖς—, τῇς—,
Η ἀργυρᾶ, ταῖς—, τῇ—, τάς—. τήν—, αἱ—,
Η γῆ, τῇς—, τήν—, αἱ—, τάς—, ταῖς—,

Γύμνασιον Ι ιω

Νὰ σχηματισθῇ ἡ κλητικὴ τοῦ ἑνίκου εἰς τὰ ἔξης.

Ο δεσπότης, ὁ γυμνασιάρχης, ὁ τελώνης, ὁ διβλιοπάλης,
 ὁ γεωμέτρης, ὁ πολίτης, ὁ δικαστής, ὁ ληστής.

Γύμνασιον Ι ιβ

Νὰ τὸνισθῶσι τὰ ἔξης.

Η θηρα, ἡ θυρα, ἡ χωρα, ἡ σφαιρα, ἡ μαρα, ἡ πειρα, ἡ
 πηρα, ἡ ώρα, ἡ γλωσσα, ἡ νησσα, ἡ μουσα, ἡ κολακεία, ἡ θα-
 σιλεια, ἡ δικαια, ἡ τυχαια, ἡ βαρεια, ἡ δξεια, ἡ γλυκεια, ἡ
 λυθεια, ἡ γραφεια.

Ἐρωτήσεις.

Ποῖα θηλυκὰ φυλάττουσι τὸ **α** εἰς τὴν γενικήν καὶ δοτικήν; ποῖα
 τὸ τρέπουσιν εἰς **η**; πῶς τελειώνει ἡ γενικὴ τῶν ἀρσενικῶν τῆς Α' κλί-
 σεως; ποῦ τονίζεται ἡ γενικὴ πληθυντικὴ τῶν οὐσιαστικῶν; τί είναι
 ὃς πρὸ; τὸν χρόνον ἡ κατάληξις **ας** εἰς τὴν πρώτην κλίσιν; ποῖα ἀρσε-
 νικὰ ἔχουσι τὴν κλητικήν εἰς **α** βραχύ; ποῖον γένος λειπει ἀπὸ τὴν
 πρώτην κλίσιν; εἰς ποῖον ἀριθμὸν διμοιάζουν τὰ ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ
 τῆς πρώτης κλίσεως; εἰς τὰ τρικατάληκτα ἐπίθετα ποῖον γένος κλί-
 νεται κατά τὴν πρώτην κλίσιν;

Ποῖα θηλυκὰ εἰς **α** ἔχουσι τὸ **α** μαρδὸν καὶ ποῖα τὸ ἔχουν βραχύ; τί
 τὸν παίρνουν εἰς ὅλας τὰς πτώσεις τὰ συγγοημένα τῆς Α' κλίσεως;

Δευτέρα Κλίσις.

Γύμνασιον Ι ιγ

Νὰ τεθῶσιν εἰς τὴν ἀνάλογον πτῶσιν τὰ οὐσιαστικά, ὅπου λείπουν,
 σύμφωνα πάντοτε μὲ τὸ σχετικὸν ἐπίθετον καὶ τὰ ἐπίθετα σύμφωνα
 μὲ τὰ οὐσιαστικά.

τίμιος ἄνθρωπος,	τιμίφ—, τιμίοις—, τιμίους—,
χονδρὰ δοκός,	χονδραί—, χονδρᾶ—, χονδράς—,
δικαία ψῆφος	δικαίας—, δικαίων—, δικαίαις—,
ώραῖον μῆλον,	ώραῖα—, ωραίφ—, ωραίων—,
ώραία νῆσος,	ώραίων—, ωραίας—, ωραίαις—,
ἡμερον πρόβατον,	ἡμέρωφ—, ἡμέροις—, ἡμέρων—

ποτήρεισν χρυσοῦν, ποτηρίου—, ποτηρίοις—, ποτήρια—,
δίσκος ἀργυροῦς, δίσκων—, δίσκους—,
δστοῦν σκληρόν, δστοῦ—, δστοῖς—, δστᾶ—,

Ἐρωτήσεις.

Ποῖα ὄντα περιέχει ἡ δευτέρα κλίσις; τί παρατηροῦμεν εἰς τὰ οὐδέτερα; τί εἶναι ὡς πρὸς τὸν χρόνον τὰ δίκρονα εἰς τὸ τέλος τῶν οὐδέτερων; τί τόνον παίρνουν τὰ συνηρημένα εἰς ὅλας τὰς πτώσεις;

Τρίτη Κλίσις

Γράμματα Ι 3 Πυνθανόμενα

Φωνηντόδικητα π. χ. δῆρως, δίκθυς, ἡ ἴσχύς, ὁ μῆς, ἡ δφρύς. Νὰ τεθῶσιν εἰς τὴν ἀνάλογον πτῶσιν τὰ οὐσιαστικά, ποὺ λείπουν, σύμφωνα πάντοτε μὲ τὸ σχετικὸν ἐπίθετον κατὰ γένος, χριθμὸν καὶ πτῶσιν.

***Ο γενναῖος** ἥρως, τῷ γενναῖῳ—, τὸν γενναῖον—, οἱ γενναῖοι—, τοῖς γενναῖοις—,

***Ο θαλάσσιος** ἴχθυς, τοῦ θαλασσίου—, τοῖς θαλασσίοις—, τοὺς θαλασσίους—,

***Η ἀκαταμάχητος** ἰσχύς, τῇ ἀκαταμαχήτῳ—, τῆς ἀκαταμαχήτου—,

***Ο ἀρουραῖος** μῆς, τὸν ἀρουραῖον—, τῷ ἀρουραῖῳ—, τοῖς ἀρουραῖοις—, τοὺς ἀρουραῖους—,

***Η ὑπερηφανος** δφρύς, τῇ ὑπερηφάνῳ—, τῆς ὑπερηφάνης—, τὰς ὑπερηφάνους—, ταῖς ὑπερηφάνοις—.

Ἐρωτήσεις.

Τὰ εἰς νές—υος οὐσιαστικὰ πᾶς τελειώνουν εἰς τὴν αἰτιατικὴν τὸν ἔνικον; τί τόνον παίρνουν εἰς τὴν αἰτιατικὴν τοῦ πληθυντικοῦ; τί κάμνουν εἰς τὴν κλητικὴν τοῦ ἔνικοῦ; τί τόνον παίρνουν εἰς τὴν ὄντημαστικὴν καὶ αἰτιατικὴν τοῦ ἔνικοῦ τὰ μονούσιλλαβα εἰς νες—υος;

Γράμματα Ι 6.

Φωνηντόδικητα μὲ διπλοῦν θέμα εἰς τις νες π. χ. ἡ πόλις, ὁ πέλεκυς, τὸ ἄστυ, ὁ πρύτανις, ὁ πῆχυς.

Νὰ τεθῶσιν εἰς τὴν ἀνάλογον πτῶσιν τὰ οὐσιαστικά, ποὺ λείπουν, σύμφωνα μὲ τὸ σχετικὸν ἐπίθετον κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν.

***Η ἀπόρθητος** πόλις, τῇ ἀπόρθητῳ—, τῆς ἀπόρθητου—, αἱ ἀπόρθητοι—, ταῖς ἀπόρθητοις—,

- *Ο κοπτερὸς πέλεκυς, τῷ κοπτερῷ —, τῶν κοπτερῶν —, τοὺς κοπτερούς —, τὸν κοπτερόν —, τοῖς κοπτεροῖς —.*
- Τὸ ἱερὸν ἀστυν, τοῦ ἱεροῦ —, τῶν ἱερῶν —, τῷ ἱερῷ —, τοῖς ἱεροῖς —, τὰ ἱερά —.*
- *Ο σοφὸς πρόντανις, τῷ σοφῷ —, τὸν σοφόν —, οἱ σοφοί —, τοὺς σοφούς —, τοῖς σοφοῖς —.*
- *Ο ἔνθινος πῆχυς, τῷ ἔνθινῳ —, τοῦ ἔνθινου —, τὸν ἔνθινον —, οἱ ἔνθινοι —, τοὺς ἔνθινους —, τῶν ἔνθινων —.*

Ἐρωτήσεις.

Ποίαν ἀναμακίαν βλέπομεν εἰς τὸν τονισμὸν τῆς γενικῆς τῶν ὡς ἄνω ὀνομάτων; ποίαν πτώσεις γίνονται ἐξ τοῦ θέματος μὲν εἰς πᾶς σχηματίζεται ἡ κλητικὴ τοῦ ἔνικοῦ; εἰς τί τελειώνει ἡ αἰτιατικὴ τοῦ ἔνικοῦ; εἰς ποίας πτώσεις συγναροῦνται;

Γύμνασια Ι γ.

Φωνηντόδηλητα εἰς εὔς, αὕς, οὕς, π. χ. ὁ βασιλεύς, ὁ ἀλιεύς, ἡ γραῦς, ὁ βοῦς, ὁ ἴππεύς.

Νὰ τεθῶσιν εἰς τὴν ἀνάλογον πτῶσιν τὰ οὐσιαστικά, ποὺ λείπουν, σύμφωνα μὲ τὸ σχετικὸν ἐπίθετον κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν.

*Ο γενναῖος βασιλεύς, τῷ γενναῖῳ —, τοῦ γενναῖου —, τῶν γενναίων —, τοῖς γενναῖοις —, τὸν γενναῖον —, τοὺς γενναῖους —.

*Ο ἀγρυπνος ἀλιεύς, τὸν ἀγρυπνὸν —, τοὺς ἀγρύπνους —, τοῖς ἀγρύπνοις —, τῷ ἀγρύπνῳ —, οἱ ἀγρυπνοι —.

*Η φρονίμος γραῦς, ἀλι φρόνιμοι —, τῆς φρονίμου —, τῶν φρονίμων —, ταῖς φρονίμοις —, τῇ φρονίμῳ —, τὰς φρονίμους —.

*Ο λιχυρὸς βοῦς, τῷ λιχυρῷ —, τὸν λιχυρόν —, τοὺς λιχυρούς —, τοῖς λιχυροῖς —, τῷ λιχυρῷ —.

*Ο ἀτρόμητος ἴππεύς, τοῦ ἀτρομήτου —, τὸν ἀτρόμητον —, τῷ ἀτρομήτῳ —, τοῖς ἀτρομήτοις —, τοὺς ἀτρομήτους —, ὁ ἀτρόμητε —, ὁ ἀτρόμητοι —,

Ἐρωτήσεις.

Εἰς ποίας πτώσεις τῶν, ὡς ἄνω, ὀνομάτων λείπει τὸ ν; εἰς ποίας πτώσεις τῶν εἰς εὔς γίνεται συναίρεσις; πᾶς τελειώνει ἡ κλητικὴ τοῦ ἔνικοῦ εἰς τὰ εὔς καὶ πᾶς ἡ γενικὴ τοῦ ἔνικοῦ;

Γύμνασια 18.

Οὐρανικόληπτα π. χ. διπίναξ, ἡ πλάξ, διδύνηξ, διφύλαξ, διάρραξ,
ἡ φλόξ.

Νά τεθῶσι τὰ οὐσιασιαστικά, ποὺ λείπουν, σύμφωνα μὲ τὸ σχετικὸν ἐπίθετον, κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν.

***Ο** **ξύλινος πίναξ**, τοῦ ξυλίγου—, τὸν ξύλινον—, τῷ ξυλίνῳ—,
οἱ ξύλινοι—, τοῖς ξυλίνοις—, τοὺς ξυλίγους—,
τῶν ξυλίνων—.

***Η** **τετράγωνος πλάξ**, τῇ τετραγώνῳ—, τῆς τετραγώνου—,
αἱ τετράγωνοι—, τὰς τετραγώνους—, ταῖς τετρα-
γώνοις—, τῶν τετραγώνων—

***Ο γαμψὸς δύνηξ**, τὸν γαμψόν—, τοῦ γαμψοῦ—, τῶν γαμψῶν—,
τοὺς γαμψούς—, τῷ γαμψῷ—, τοῖς γαμψοῖς—,

***Ο πιστὸς φύλαξ**, οἱ πιστοί—, τῶν πιστῶν—, τοῖς πιστοῖς—,
τῷ πιστῷ—, τὸν πιστόν—, τοὺς πιστούς—,
ὦ πιστέ—.

***Ο μαῦρος κόραξ**, τοῦ μαύρου—, τῶν μαύρων—, τῷ μαύρῳ—,
τοῖς μαύροις—, τὸν μαῦρον—, τοὺς μαύρους—.

***Η δρμητικὴ φλόξ**, αἱ δρμητικαί—, τῆς δρμητικῆς—, τῶν δρ-
μητικῶν—, τῇ δρμητικῇ—, ταῖς δρμητικαῖς—,
τὴν δρμητικήν—, τὰς δρμητικάς—.

Ἐρωτήσεις.

Τί γίνεται ὁ οὐρανικὸς χαρακτήρ μὲ τὸ δεῖς τὴν διομιαστικὴν καὶ
αλητικὴν τοῦ ἔννικοῦ καὶ εἰς τὴν δοτικὴν τοῦ πληθυντικοῦ; τί εἰνε ὁς
πρόδεις τὸν χρόνον αἱ καταλήξεις τῆς τρίτης ακίσεως **ι**, **α**, **ας**;

Γύμνασια 19.

Χειλικόληπτα.

***Ο Κώνωψ**, διαθέτει τὸν θεόν την θεοποιούσαν.

Νά τεθῶσι τὰ οὐσιαστικά, ποὺ λείπουν, σύμφωνα μὲ τὸ σχετικὸν ἐπίθετον κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν.

***Ο μικρὸς κώνωψ**, τῷ μικρῷ—, τοῦ μικροῦ—, τὸν μικρόν—,
τῶν μικρῶν—, τοὺς μικρούς—, τοῖς μικροῖς—,
οἱ μικροί—.

***Ο πονηρὸς ἄραψ**, τὸν πονηρόν—, τοῦ πονηροῦ—, τῷ πονη-
ρῷ—, οἱ πονηροί—, τοὺς πονηρούς—, τοῖς πο-
νηροῖς—, τῶν πονηρῶν—.

*Η λεπτὴ φλέψ, τὴν λεπτήν —, τῆς λεπτῆς —, τῇ λεπτῇ —, αἱ λεπτοὶ —, ταῖς λεπταῖς —, τὰς λεπτάς —, τῶν λεπτῶν —.

*Ερωτήσεις.

Τί γίνεται τὸ χειλικόν μὲ τὸ δ τῆς καταλήξεως εἰς τὴν ὀνομαστικήν καὶ κλητικήν τοῦ ἐνικοῦ καὶ εἰς τὴν δοτικήν τοῦ πληθυντικοῦ; μὲ τὸ διοιάζει ἡ κλητική τοῦ ἐνικοῦ εἰς τὰ ἀφωνόληκτα ἐν γένει;

Γύμνασιον 2.0.

*Οδοντικόνικα π. χ. ὁ τάπης, ἡ Ἐλληνίς, ἡ κάρις, ἡ σορης, ὁ ἀνδριάς, ὁ ἐλέφας, ὁ γέρων, τὸ σῶμα.

Νὰ ἐπαναλαμβάνηται τὸ σχετικόν οὐσιαστικὸν σύμφωνα μὲ τὸν τύπον τοῦ ἐπιθέτου κατὰ γένος ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν.

*Ο μάλλινός τάπης, τοῦ μαλλίνου —, οἱ μάλλινοι —, τῷ μαλλίνῳ —, τοῖς μαλλίνοις —, τοὺς μαλλίνους —.

*Η καλλίμορφος Ἐλληνίς, τῇ καλλιμόρφῳ —, τῆς καλλιμόρφου —, ταῖς καλλιμόρφοις —, τῇ καλλιμόρφοις —, τὰς καλλιμόρφους —.

Μεγάλη χάρις, μεγάλαι —, μεγάλαις —, μεγάλη —, μεγάλας —, μεγάλην —, μεγάλων —,

*Η παχεῖα σόρης, αἱ παχεῖαι —, τὴν παχεῖαν —, τὰς παχεῖας —, ταῖς παχεῖαις —, τῇ παχείᾳ —, τῶν παχειῶν —.

Χαλκοῦς ἀνδριάς, χαλκοὶ —, χαλκοῖς —, χαλκος —, χαλκῷ —, χαλκοῖς —, χαλκοῦν —.

*Ο ἥμερος ἐλέφας, οἱ ἥμεροι —, τοῦ ἥμέρου —, τοῖς ἥμέραις —, τῷ ἥμέρῳ —, τοὺς ἥμέρους —, τῶν ἥμέρων —.

*Ο σεβαστὸς γέρων, οἱ σεβαστοί —, τοῖς σεβαστοῖς —, τῷ σεβαστῷ —, τὸν σεβαστόν —, τοὺς σεβαστούς —, τῶν σεβαστῶν —, τοῦ σεβαστοῦ —.

Τὸ στερεόδν σῶμα, τοῦ στερεοῦ —, τῶν στερεῶν —, τῷ στερεῷ —, τοῖς στερεοῖς —, τὰ στερεά —.

*Ερωτήσεις.

Τί γίνογται τὰ ὀδοντικά καὶ τὸ ντ πρὸ τοῦ δ τῶν καταλήξεων; τί γίνεται μετὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ ντ;

Γύμνασιον 2.1.

*Ἐνθινόληκα π. χ. ὁ δελφίς ὁ ἔλλην, ὁ κιτών, ὁ ποιμήν, ἡ ἀηδών, ὁ γειτων.

Νὰ ἐπαναλαμβάνεται τὸ σχετικὸν οὐσιαστικὸν σύμφωνα μὲ τὸν τύπον τοῦ ἐπιθέτου, κατὰ γένος ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν.

Μικρὸς δελφίς, μικρῷ —, μικροῖς —, μικρῷν —, μικρούς —, μικροῦ —, μικρῷν.

***Ο φιλότιμος** "Ελλην τοῦ φιλοτίμου —, τῶν φιλοτίμων —, τοῖς φιλοτίμοις —, τῷ φιλοτίμῳ —, τὸν φιλότιμον —, τοὺς φιλοτίμους.

***Ο λευκὸς χιτών**, οἱ λευκοὶ —, τοῖς λευκοῖς —, τὸν λευκὸν —, τοὺς λευκούς —, τῷ λευκῷ —, τοῦ λευκοῦ —, τῶν λευκῶν.

***Ο καλὸς ποιμήν**, οἱ καλοὶ —, τοῖς καλοῖς —, τοῦ καλοῦ —, τῶν καλῶν —, τῷ καλῷ —, τὸν καλὸν —, τοὺς καλούς.

***Η καλλικέλαδος ἄγριδῶν**, τὰς καλλικελάδους —, τὰς καλλικελάδους —, τῇ καλλικελάδῳ —, ταῖς καλλικελάδοις —, τῇ καλλικελάδῃ —, τῷ καλλικέλαδῳ —, τῷ καλλικελάδῳ —, τῆς καλλικελάδου.

***Ο πτωχὸς γείτων**, ὁ πτωχὸς —, οἱ πτωχοὶ —, τῷ πτωχῷ —, τοῦ πτωχοῦ.

Ἐρωτήσεις.

Τί γίνεται τὸ ν πρὸ τοῦ δ τῶν καταλήξεων ; πότε ἡ κλητικὴ δημοιάζει μὲ τὴν δνομιαστικὴν καὶ πότε μὲ τὸ θέμα :

Γύρωνασμα 22.

***Ψυρδῶνκετα π. χ.** ὁ κρατήρ, ὁ ράγτωρ, ὁ κλητήρ, ὁ ἀήρ, ὁ ἀστήρ, τὸ νέκταρ.

Νὰ ἐπαναλαμβάνεται τὸ σχετικὸν οὐσιαστικὸν σύμφωνα μὲ τὸν τύπον τοῦ ἐπιθέτου κατὰ γένος ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν.

***Ο ἐσβεσμένος κρατήρ**, οἱ ἐσβεσμένοι —, τοῖς ἐσβεσμένοις —, τῷ ἐσβεσμένῳ —, τῷ ἐσβεσμένον —, τοὺς ἐσβεσμένους —, τοῦ ἐσβεσμένουν, τῶν ἐσβεσμένων.

***Ο δεινὸς ὁρήτωρ**, τῷ δεινῷ —, τοῖς δειγοῖς —, τὸν δεινόγ —, τοὺς δειγούς —, τοῦ δειγοῦν —, τῶν δειγῶν —, ὁ δεινός.

Δικαστικὸς κλητήρ, δικαστικῷ —, δικαστικόν —, δικαστικοί —, δικαστικοῖς —, δικαστικούς —, δικαστικοῦ —, δικαστικῶν —, δικαστικέ.

Καθαρὸς ἀήρ, καθαρῷ —, καθαρῷ —, καθαροῦ, καθαρῶν.

Δαμπρόδες δαστήρ, λαμπροί —, λαμπρούς —, λαμπρῷ —, λαμ-
προῖς —, λαμπρόν —, λαμπρῶν.

Θεῖον νέκταρ, θεῖψ —, θείου —, θεῖψ.

Ἐρωτήσεις.

Εἰς ποια ἡ αλητικὴ τοῦ ἐνικοῦ ὄμιοιάζει μὲ τὴν ὄνομαστικὴν καὶ
εἰς ποια μὲ τὸ θέμα;

Γύμνασιον 223.

Συγκοπτόμενα π.χ. πατήρ, ἀνήρ, μήτηρ, γαστήρ, ψυγάτηρ, Δη-
μήτηρ. Νὰ ἐπαναλαμβάνεται τὸ σχετικὸν οὐσιαστικὸν σύμφωνον μὲ τὸν
τύπον τοῦ ἐπιθέτου, κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν.

Φιλόστοργος πατήρ, φιλοστόργῳ —, φιλοστόργου, φιλόστοργοι,
φιλοστόργοις φιλοστόργων, ὁ φιλόστοργε.

Τίμιος ἀνήρ, τίμιοι —, τιμίου, τιμίων, τιμίψ, τιμίου, τίμιον,
τιμίους, ὁ τίμιε.

Ἐνάρετος μήτηρ, ἐναρέτῳ, ἐναρέτοις, ἐναρέτου, ἐναρέτων, ἐνά-
ρετον, ἐναρέτους, ὁ ἐνάρετε.

Κενὴ γαστήρ, κενῆ, κεναῖς, κενῆς, κενῶν, κενήν, κενάς, ὁ κενή.
Φρόνιμος ψυγάτηρ, φρόνιμοι, φρονίμοις, προνίμωφ, φρονίμους,
φρόνιμον, φρονίμου, φρονίμων, ὁ φρόνιμε.

Ἡ θεὰ Δημήτηρ, τὴν θεάν, τῆς θεᾶς, τῇ θεᾷ, ὁ θεά.

Ἐρωτήσεις.

Μὲ τὶ ὄμιοιάζει ἡ αλητικὴ τοῦ ἐνικοῦ, τὶ γίνεται ὁ τόνος εἰς αὐ-
τὴν; εἰς ποιας πτῶσεις συγκόπεται τὸ ε; τὶ γίνεται εἰς τὴν δοτικὴν
πληθυντικὴν; τὶ παρατηροῦμεν εἰς τὸ ὄνομα Δημήτηρ; τὶ εἰς τὸ ὄνο-
μα γαστήρ;

Γύμνασιον 224.

Συγκόπληκτα π.χ. ὁ Ἡρακλῆς, ὁ Σωκράτης, ὁ Περικλῆς,
ἢ Δημοσθένης, τὸ δρος, τὸ γένος, ἢ αἰδώς, ἢ Ἡώς.

Νὰ ἐπαναλαμβάνεται τὸ σχετικὸν οὐσιαστικὸν σύμφωνον μὲ τὸν τύ-
πον τοῦ ἐπιθέτου κατὰ γένος ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν.

‘Ο ἥρως Ἡρακλῆς, τῷ ἥρωϊ, τοῦ ἥρωος, τὸν ἥρωα, ὁ ἥρως.

‘Ο Σοφὸς Σωκράτης, τὸν σοφόν, τοῦ σοφοῦ, τῷ σοφῷ, ὁ σοφές.

‘Ο ἔργωρ Περικλῆς, τῷ ἔργορι, τὸν ἔργορα, τοῦ ἔργορος, ὁ
ἔργορος.

‘Ο εὔγλωττος Δημοσθένης, τὸν εὔγλωττον, τοῦ εὔγλωττου,
τῷ εὔγλώττῳ, ὁ εὔγλωττε.

Τὸ ὑψηλὸν δρος, τῷ ὑψηλῷ, τοῦ ὑψηλοῦ, τὰ ὑψηλά. τοῖς ὑψηλοῖς, τῶν ὑψηλῶν.

Τὸ οὐδέτερον γένος, τὰ οὐδέτερα, τοῦ οὐδετέρου, τοῖς οὐδετέροις, τῷ οὐδετέρῳ, τῶν οὐδετέρων.

Ἡ νεανικὴ αἰδώς, τὴν νεανικήν, τῆς νεανικῆς, τῇ νεανικῇ.

Ἡ ρόδοδάκτυλος Ἡώς, τὴν ρόδοδάκτυλον, τῆς ρόδοδακτύλου, τῇ ρόδοδακτύλῳ.

Ἐρωτήσεις.

Εἰς ποίας πτώσεις συναρροῦνται τὰ σιγμούληκτα; μὲ τί ὅμοιάζει ἡ αλητικὴ εἰς τὰ σιγμούληκτα;

Γύμνασμα 25.

Μονοσύλλαβα:

Ο πούς, ὁ θήρ, ὁ θώρακας, ἡ δάεις, τὸ οῖς, τὸ παῖς, τὸ πῦρ.

Νὰ τίθεται τὸ παραλειπόμενον οὐσιαστικὸν σύμφωνα μὲ τὸ σχετικὸν ἐπίθετον κατὰ γένος ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν.

Δεξιός πούς, δεξιῷ—, δεξιοῦ—, δεξιόν—, δεξιοῖ—, δεξιοῖς—, δεξιών—, δεξιούς.

Ἄγριος θήρ, ἄγριον—, ἄγριον—, ἄγριῷ—, ἄγριων—, ἄγριοις—, ἄγριοις—, ἄγριοι.

Πειναλέος θώρακας, πειναλέοι—, πειναλέου—, πειναλέοις—, πειναλέῳ—, πειναλέον—, πειναλέους—, ς πειναλέε.

Ἀνημμένη δάεις, ἀνημμέναι—, ἀνημμένη—, ἀνημμέναις—, ἀνημμένης—, ἀνημμένας—, ἀνημμένης—, ἀνημμένων.

Τὸ ἀριστερὸν οὖς, τοῦ ἀριστεροῦ—, τῷ ἀριστερῷ—, τοῖς ἀριστεροῖς—, τῶν ἀριστερῶν—, τὰ ἀριστερά—, ς ἀριστερόν.

Μικρὸς παῖς, μικροί—, μικρῷ—, μικροῖς—, μικρόν—, μικροῦ.

Φλογερὸν πῦρ, φλογερῷ—, φλογεροῖς—, φλογεροῦ—, φλογερῷ—, φλογερού.

Ἐρωτήσεις.

Πῶς τονίζονται τὰ μονοσύλλαβα τριτάκλιτα εἰς τὴν γενικήν καὶ δοτικήν καὶ τῶν δύο ἀριθμῶν; ποῖα ἔξαιροῦνται εἰς τὴν γενικήν τοῦ πληθυντικοῦ.

Γύμνασμα 26

Οὐσιαστικὰ ἀνώμαλα

Νὰ τίθεται τὸ παραλειπόμενον οὐσιαστικὸν σύμφωνα μὲ τὸ σχετικὸν ἐπίθετον κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν.

Τὸ ιερὸν πῦρ —, τῷ ιερῷ —, τὰ ιερά —, τοῖς ιεροῖς —. Ὡς ἀπὸ στέμνη γυνή —, σεμνής —, σεμναλί —, σεμνῆ —, σεμναῖς —, ὡς σεμνῆ —. Οἱ ἀστάτοις Ἀρης —, τοῦ ἀστάτου —, τὸν ἀστατον —, τῷ ἀστάτῳ —, ὡς ἀστατε —.

*Η φρόνιμος γυναις —, τῆς φρονίμου —, τὴν φρόνιμον —, τῷ φρονίμῳ — τὰς φρονίμους —, ταῖς φρονίμοις —, ὡς φρόνιμε —.

*Η δεξιά χειρ, τῆς δεξιᾶς —. τῶν δεξιῶν —, τῇ δεξιᾷ —, ταῖς δεξιαῖς —, τὴν δεξιὰν —, τὰς δεξιάς —.

Τὸ ἀριστερὸν γόνυ, τὰ ἀριστερά —, τοῦ ἀριστεροῦ —, τοῖς ἀριστεροῖς —, τῶν ἀριστερῶν —, τῷ ἀριστερῷ.

Τὸ ἀνθρώπινον ἥπαρ, τῷ ἀνθρωπίνῳ —, τοῖς ἀνθρωπίνοις —, τοῦ ἀνθρωπίνου —, τὰ ἀνθρώπινα —, τῶν ἀνθρωπίνων —.

Τὸ δεξιὸν οὖς, τὰ δεξιά —, τῷ δεξιῷ —, τοῖς δεξιοῖς —, τῶν δεξιῶν —, τοῦ δεξιοῦ —.

*Ο θεὸς Ἀπόλλων, τοῦ θεοῦ, τὸν θεόν, τῷ θεῷ, ὡς θεέ.

*Ο θεὸς Ποσειδῶν, τῷ θεῷ, τοῦ θεοῦ, τὸν θεόν, ὡς θεέ.

*Ο κεραυνοβόλος Ζεύς, τῷ κεραυνοβόλῳ, τοῦ κεραυνοβόλου, τὸν κεραυνοβόλον, ὡς κεραυνοβόλε.

ψυχρὸν ὄδωρ, ψυχρῷ, ψυχροῦ, ψυχροῖς, ψυχρά, ψυχρῶν.

Γύμνωσις οἳς.

Ἐπίθετα τρικατάληκτα.

Νὰ τίθεται τὸ παραλειπόμενον ἐπίθετον σύμφωνα μὲ τὸ κάθε οὐσιαστικόν, κατὰ γένος ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν.

ἀνήρ δίκαιος, γυνή, πρᾶγμα, ἀνδρες, γυναικεῖς, πράγματα, ἀνδρῶν, γυναικῶν, πραγμάτων, ἀνδρί, γυναικί, πράγματι.

ἄγαθὸς παις, θυγάτηρ, παιδίον, παιδί, θυγατέρα, παιδία, παιδίοις, θυγατράσιν, ἀνδράσιν.

καθαρὸς χιτών, ἀλήθεια, βιβλίον, χιτώνα, ἀλήθειαν, βιβλία, χιτώσι, ἀληθείας, βιβλίοις.

ποτήριον χρυσοῦν, δίσκος, ἀξίην, ποτηρίῳ, ἀξίηῃ, δίσκῳ, ποτήρια, δίσκοι, ἀξίναι, ποτηρίοις, δίσκοις, ἀξίναις, ἀργυροῦς δίσκος, λεκάνη, ἐνώτιον, δίσκοι, λεκάναι, ἐνώτια, δίσκοις, λεκάναις, ἐνώτιοις.

λόγος βαρύς, λέξις, φορτίον, λόγοι, λέξεις, φορτία, λόγου, λέξεως, φορτίου, λόγων, λέξεων, φορτίων, λόγοις, λέξεσις, φορτίοις, λόγῳ, λέξει, φορτίῳ.

δόνος λυθείς, κάμηλος, ζῷον, δηψ, καμήλω, ζῷω, δηνοι, κάμηλοι, ζῷα, δηνοις, καμήλοις, ζῷοις, δηνοι, καμήλου, ζῷου, δηνων, καμήλων, ζῷων.

νέος χαρίεις, νεᾶνις, παιδίον, νέου, νεάνιδος, παιδίου, νέῳ, νεάνιδει, παιδίῳ, νέοι, νέαι, παιδία, νέοις, νέαις, παιδίοις, νέων, νεάνιδων, παιδίων.

γοάφων μαθητής, μαθήτρια, κοράσιον, μαθητοῦ, μαθητρίας, κορασίου, μαθητῆ, μαθητρία, κορασίῳ, μαθηταῖ, μαθήτριαι, κοράσια, μαθητῶν, μαθητριῶν, κορασίων, μαθηταῖς, μαθητρίαις, κορασίοις.

μέλιας ζωμός, γραμμή, πτερόν, ζωμός. γραμμής, πτεροῦ, ζωμῷ, γραμμή, πτερῷ, ζωμοῖ, γραμμαῖ, πτερά, ζωμῶν, γραμμῶν, πτερών, ζωμοῖς, γραμμαῖς, πτεροῖς.

Ἐρωτήσεις.

Πῶς τελειώνουν τὰ τρικατάληκτα ἐπίθετα εἰς τὰ τρία γένη; ἐκ τῶν εἰς ος ποια ἔχουν θηλυκὸν εἰς α καὶ ποια εἰς η; Τὸ α τοῦ θηλυκοῦ εἰς ποια εἶνε μακρόν καὶ εἰς ποια βραχύ;

Ἐρώτησις Σ. 28

Ἐπίθετα δικατάληπτα.

Νὰ τίθεται τὸ παραλειπόμενον ἐπίθετον σύμφωνα μὲ τὸ κάθε οὐσιαστικόν, κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν.

Δόγος Διοπος, σκέψις, πόρισμα, λόγοι, σκέψεις, πορίσματα, λόγου, σκέψεως, πορίσματος, λόγῳ, σκέψει, πορίσματι.

ἀληθής ἀνήρ, γυνή, ῥήμα, ἀνδρες, γυναῖκες, ῥήματα, ἀνδρός, γυναικός, ῥήματος, ἀνδρί, γυναικί, ῥήματι, ἀνδράσι, γυναιξί, ῥήμασι.

σώφρων παῖς, θυγάτηρ, παιδίον, παιδός, θυγατρός, παιδίου, παιδί, θυγατρί, παιδίῳ, παιδες, θυγατέρες, παιδία, παιστι, θυγατράσι, παιδίοις.

ἀπάτωρ υἱός, κόρη, τέκνον, υἱοῦ, κόρης, τέκνου, υἱῷ, κόρῃ, τέκνη, υἱοῖ, κόραι, τέκνα, υἱοῖς, κόραις, τέκνοις.

Ἐρωτήσεις.

Πῶς τελειώνουν τὰ δικατάληκτα ἐπίθετα :

Γύμνασμα 29**Ἐπίθετα μονοκατάληκτα.**

Νὰ τίθεται εἰς κάτε οὐσιαστικὸν τὸ παραλειπόμενον ἐπίθετον συμφωνοῦν κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν.

Παῖς ἀνῆλιξ, κόρη, παιδός, κόρης, παιδί, κόρη, παῖδες, κόραι, παῖδων, κορῶν, παῖδας, κόραις.

βλάξ ἀνθρωπος, γυνή, ἀνθρώπῳ, γυναικί, ἀνθρωπον, γυναικα, ἀνθρωποι, γυναικες, ἀνθρώποις, γυναιξί, ἀνθρώπους, γυναικας.

ἀρπαξ ἀνήρ, κόρη, ἀνδρί, κόρη, ἀνδρα, κόρην, ἀνδρες, κόραι, ἀνδρῶν, κορῶν, ἀνδράσι, κόραις.

Ἐρωτήσεις.

Πῶς τελειώνουν τὰ μονοκατάληκτα :

Γύμνασμα 30.***Ἀνώμαλα ἐπίθετα μέγας καὶ πολύς.**

Νὰ τίθεται σύμφωνα μὲ κάθε οὐσιαστικὸν τὸ παραλειπόμενον ἐπίθετον.

μέγας ἀνήρ, πρᾶξις, κατόρθωμα, ἀνδρός, πράξεως, κατορθώματος, ἀνδρί, πράξει, κατορθώματι, ἀνδρες, πράξεις, κατορθώματα, ἀνδράσι, πράξεις, κατορθώμασι, ἀνδρῶν, πράξεων, κατορθωμάτων.

πολὺς θρόνος, βροχή, ὅδωρ, θορύνοι, βροχῆς, ὅδατος, θορύνῳ, βροχῇ, ὅδατι, θορύνοι, βροχαί, ὅδατα, θορύνων, βροχῶν, ὅδάτων, θορύνοις, βροχαῖς, ὅδασι, θορύνοις, βροχάς, ὅδατα.

Διεθνές γράμματος

Γρίγλασμα 31

Διεθνές γράμματος

Ούσιαστικά	Έπιθετα θετικά	Παραθετικά εἰς τερος, τέρα, τερον καὶ τατος, τάτη, τατον	Συγχριτικά	Υπερθετικά
παις	νέος	—	ουσιαστικά	—γενναῖος
χόρη	—	—	—διατητικά	—διατητικός
παιδίον	—	—	ουσιαστικά	ουσιαστικός
καρπός	ξηρός	—	—διατητικά	—διατητικός
χώραι	—	—	—	—
μέρη	—	—	—	—
γυναικί	σεμνή	—	—	—γενετική
ἄνθρωποι	—	—	—	—οργανικοί
παιδίων	—	—	—	—
λίθοι	έλαφροι	—	—	—
πέτραι	—	—	—	—
ξύλα	—	—	—	—
τρόπον	ἀνιαρὸν	—	—	—
συμπεριφορὰν	—	—	—	—
βραχίονι	Ισχυρῷ	—	—	—
χειρὶ	—	—	—	—
τεκμηρίῳ	—	—	—	—
θίου	λιτοῦ	—	—	—
ζωῆς	—	—	—	—
ἐνδύματος	—	—	—	—
χαρακτήρες	ἔντιμοι	—	—	—
πράξεις	—	—	—	—
ἐμπόρια	—	—	—	—
κυσίν	ἀκινδύνοις	—	—	—
γυναιξὶ	—	—	—	—
κτήνεσιν	—	—	—	—
ἄνδρας	εὐθύμους	—	—	—
γυναικας	—	—	—	—
παιδία	—	—	—	—
λόγον	βαρὺν	—	—	—
γλῶσσαν	—	—	—	—
φορτίον	—	—	—	—
νῷ	ὑγειεῖ	—	—	—
ψυχῇ	—	—	—	—
σώματι	—	—	—	—

Ούσιαστικά	'Επίθετα θετικά	Παραθετικά	
		Συγκριτικά	'Υπερθετικά
νέοις	χαρίεσι	—	—
νέαις	—	—	—
παιδίοις	—	—	—
ἀνθρώπου	εύδαιμονος	—	—
γυναῖκα	—	—	—
παιδίον	—	—	—
ἀνθρώπου	πένητος	—	—
γυναικός	—	—	—
παιδίου	—	—	—
τρόπου	ἕπλοος	—	—
ζωῆς	—	—	—
πράγματος	ἄρπαγι	—	—
ἀνδρὶ	—	—	—
γυναικὶ	—	—	—
κορασίῳ	—	—	—
ἀνθρώποις	πλεονέκτης	—	—
γυνῇ	λάλος	—	—
—	κλέπτης	—	—
ἀριθμός	Ισος	—	—
ποσότης	—	—	—
ποσόν	—	—	—

'Επεξεργασία

Νὰ τεθῶσι τὰ παραλειπόμενα ἐπίθετα σύμφωνα πάντοτε μὲ τὰ σχετικὰ ούσιαστικά καὶ νὰ σχηματισθῶσι τὰ παραθετικὰ αὐτῶν σύμφωνα καὶ ταῦτα μὲ τὰ σχετικὰ ούσιαστικά.

'Ερωτήσεις.

Πότε τὰ παραθετικά εἰς τερος καὶ τατος ἔχουσιν ο πρὸ τῆς κατελήξεως καὶ πότε ἔχουσιν ω :

Ούσιαστικά	'Επίθετα θετικά	Παραθετικά εἰς ιων-ιον, ιστος, ίστη, ιστον	
		Συγκριτικά	'Υπερθετικά
χαρακτήρ	αἰσχρὸς	—	—
συμπεριφορά	—	—	—
ύποκείμενον	—	—	—
ἀνδρός	ἐχθροῦ	—	—
γυναικός	—	—	—
έδαφους	—	—	—
καρπόν	ήδυν	—	—
τροφήν	—	—	—
μέλι	—	—	—
γέοι	καλοί	—	—
γέαι	—	—	—
ἀνθη	—	—	—
παισὶ	κακοῖς	—	—
περιστάσεις	—	—	—
δεινοῖς	—	—	—
σωροῦς	μικροῦς	—	—
προσπαθείας	—	—	—
ἀποτελέσματα	—	—	—
ἄρτου	δλίγου	—	—
τροφῆς	—	—	—
ὕδατος	—	—	—
πόνῳ	πολλῷ	—	—
τροφῇ	—	—	—
ὕδατι	—	—	—
ἄνδρες	μεγάλοις	—	—
γυναῖκες	—	—	—
κατορθώματα	—	—	—

'Επεξεργαστα.

Νὰ τεθῶσι τὰ παραλειπόμενα ἐπίθετα σύμφωνα μὲ τὰ σχετικά ούσιαστικά καὶ νὰ σηματισθῶσι τὰ παροδετικά αὐτῶν σύμφωνα καὶ ταῦς: μὲ τὰ σχετικά ούσιαστικά.

'Ερωτήσεις.

Εἰς ποίας πτώσεις ἔχουν διπλοῦς τύπους; τὰ εἰς ιων - ιον συγκριτικά;

Γύμνασμα 33.

*Αντωνυμίαι.

Προσωπικαὶ ἔγώ — σύ.

Νὰ τίθενται αἱ λείπουσαι προσωπικαὶ εἰς κάθε μετοχὴν σχετικήν, συμφωνοῦσαι κατὰ πτῶσιν καὶ ἀριθμόν.

Παցὼν ἔγώ, παρόντος, παρούσης, παρόντι, παρούσῃ, παρούσαν, παρόντα, παρόντες, παρούσαι, παρόντα, παρόντων, παρουσῶν, παρούσι, παρούσαις, παρόντας, παρούσας. σύ γράφων, γράφουσα, γράφοντας, γραφούσης, γράφοντι, γραφούσῃ, γράφοντα, γράφουσαν, γράφοντες, γράφουσαι, γράφοντα, γραφόντων, γραφουσῶν, γράφουσι, γραφούσαις, γράφοντας, γραφούσας.

Γύμνασμα 34.

Κειτικαὶ *Αντωνυμίαι.

Νὰ τίθεται ἡ παραλειπομένη κτητικὴ σύμφωνα μὲ τὸ σχετικὸν οὐσιαστικὸν κατὰ γένος ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν.

*Ο ἐμδὸς πατήρ, μήτηρ, ἔργον, πατρός, μητρός, ἔργου, πατρί, μητρί, ἔργῳ, πατέρα, μητέρα, μόχθοι, σκέψεις, ἔργα, μόχθων, σκέψεων, ἔργων, μόχθοις, σκέψειν, ἔργοις, μόχθους, σκέψεις, ἔργα.

*Ο σὸς υἱός, ἡ θυγάτηρ, τὸ κτῆμα, υἱοί, θυγατέρες, κτήματα, υἱού, θυγατρός, κτήματος. ἡμέτερος παῖς, μήτηρ, παιδίον, παιδεῖς, μητέρες, παιδία, παιδός, μητρός, παιδίου, παιδαῖς, μητέρας, παιδία. ὑμέτερος γονεύς, ναῦς, πλοιον, γονέως, νεώς, πλοίου, γονέων, νεών, πλοίων, γονεύσι, ναυσί, πλοίοις.

Γύμνασμα 35.

Δεικτικαὶ *Αντωνυμίαι.

Νὰ τίθεται ἡ παραλειπομένη δεικτικὴ σύμφωνα μὲ κάθε σχετικὸν οὐσιαστικὸν κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν.

οὗτος ὁ κύων, ἡ κύων, τὸ φρέαρ, τοῦ κυνός, τῆς κυνός, τοῦ φρέατος, τῷ κυνί, τῇ κυνί, τῷ φρέατι, οἱ κύνες,

αῖ κύνες, τὰ φρέατα, τοῖς κυσί, ταῖς κυσί, τοῖς φρέασι, τοὺς κύνας, τὰς κύνας, τὰ φρέατα, τῶν κυνῶν, τῶν κυνῶν, τῶν φρεάτων.

τοιοῦτος τρόπος, συμπεριφορά, ἀτυχῆμα, τρόπου, συμπεριφορᾶς ἀτυχήματος, τρόπῳ, συμπεριφορᾷ, ἀτυχήματι, τρόποι, συμπεριφοραῖ, ἀτυχήματα, τρόπων, συμπεριφορῶν, ἀτυχήματων, τρόποις, συμπεριφοραῖς, ἀτυχήματι, τρόπους, συμπεριφορᾶς, ἀτυχήματα. τοσοῦτος κόπος, μέριμνα, πλήθος, κόπου, μερίμνης, πλήθους, κόπῳ, μερίμνῃ, πλήθει, κόπον, μερίμναν, πλήθος, κόποι, μέριμναι, πλήθη, κόποις, μερίμναις, πλήθεσι, κόπους, μερίμνας, πλήθη, κόπων, μερίμνων, πληθών.

παῖς τηλικοῦτος, κόρη, ἔργον, παιδός, κόρης, ἔργου, παιδί, κόρη, ἔργῳ, παιδα, κόρην, ἔργον, παιδες, κόραι, ἔργα, παιδων, κορῶν, ἔργων, παισί, κόραις, ἔργοις, παιδας, κόρας, ἔργα.

Ο λόγος δέ, ή λέξις, τὸ ρήμα, τοῦ λόγου, τῆς λέξεως, τοῦ ρήματος, τῷ λόγῳ, τῇ λέξει, τῷ ρήματι, οἱ λόγοι, αἱ λέξεις, τὰ ρήματα, τῶν λόγων, τῶν λέξεων, τῶν ρήματων, τοῖς λόγοις, ταῖς λέξεσι, τοῖς ρήμασι, τοὺς λόγους, τὰς λέξεις, τὰ ρήματα.

Γύρενασμα 36.

Αὐτοπαθετες Αντωνυμιαι.

Νὰ τίθεται ή παραλειπομένη αὐτοπαθής ἀντωνυμία ἀναλόγω; τοῦ προσώπου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ρήματος.

1) Λούω τὴν—κεφαλήν. 2) :ροσέχω—. 3) καθάρισον τὸ—πρόσωπον. 4) Ο Γεώργιος καθαρίζει τὰς—χειρας. 5) Η Ἐλένη περιποιεῖται τὴν—κόμην. 6) Λούομεν τοὺς—πόδας. 7) Κτενίζομεν—. 8) Νίπτετε τὰς—χειρας. 9) Ἀνοιγέτωσαν τοὺς—διφθαλμούς. 10) αἱ κόραι καθαρίζετωσαν—.

Παρατήρησις.

“Οπου ὑπάρχει ἀντικείμενον, θὰ θέτωμεν τὴν γενικὴν τῆς ἀναλόγου αὐτοπαθοῦς ἀντωνυμίας, ὅπου δὲ δὲν ὑπάρχει, θὰ θέτωμεν τὴν αἰτιατικὴν τῆς ἀναλόγου αὐτοπαθοῦς ἀντωνυμίας.

εῖστι ίδιας ἔστι, ίδιας εἶστι τοποίοις οὐ πάντας ἐσ-

Γύμνασιον 37.

“Αλληλοπαθής Αντωνυμία.

Νὰ τεθῇ ἡ κατάλληλος πτῶσις τῆς ἀλληλοπαθοῦς.

- 1) Ἀγαπήσωμεν—. 2) ἀγαπᾶτε—. 3) δαστάζετε τὰ έδάφη—.
- 4) αἱ γυναῖκες ὑποστηρίζουσιν—. 5) αἱ μαθήτριαι ἀγαπάτωσαν—.
- 6) τὰ παιδία μιμοῦνται—.

Παρατήρησις.

Οπουντικά οὐκέτι πάρα πολὺ σημαντικά γίνονται, ωπόκε-

τάπειρα, γνωμοδίαι, γνωμοδόκηση, γνωμοδόκηση, γνωμο-

δίαι, γνωμοδόκηση, γνωμοδόκηση, γνωμοδόκηση, γνωμο-

Γύμνασιον 38.

“Η Αναφορική δστις, ήτις δτι.

Νὰ τεθῇ ἡ παραλειπομένη ἀναφορική σύμφωνα μὲ τὸ κάθε σχε-

τικὸν οὐσιαστικὸν κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν.

Τοῦ ἀνθρώπου—, τῆς γυναικός—, τοῦ παιδίου—, τῷ ἀν-

δρί—, τῇ μαθητρίᾳ—, τῷ δρέπει—, οἱ μαθηταί—, αἱ μαθή-

τρικε—, τὰ μῆλα—, τῶν παΐδων—, τῶν μητέρων—, τῶν προσά-

των— ταῖς γυναιξίν—, τοῖς μαθηταῖς—, τὰς μαθητρίας—, τοὺς

νέους—, τὰ ζῷα—.

Γύμνασιον 39.

“Η ἀδριστος τις—τι.

Νὰ τίθεται ἡ παραλειπομένη ἀδριστος σύμφωνα μὲ τὸ κάθε σχε-

τικὸν οὐσιαστικόν.

“Ανθρωπός τις, σφαίρα, δῶρον, ἀνθρώπου, σφαίρας, δώρου,

ἀνθρώπῳ, σφαίρᾳ, δώρῳ, ἀνθρώποις, σφαίραι, δῶ-

ραι, ἀνθρώπων, σφαίρων, δώρων, ἀνθρώποις, σφαί-

ραις, δώραις, ἀνθρώπους, σφαίρας, δῶρα.

Γύμνασια Αθ.

Αριθμητικά.

εἰς μία ἐν, τρεῖς τρία, τέσσαρες τέσσαρα, οὐδεὶς οὐδεμία οὐδέν, μηδεὶς μηδεμία μηδέν.

Νὰ γράφεται μὲ ἀνάλογον λέξιν κάθε ἀριθμός, ποὺ συνοδεύει κάθε οὐσιαστικόν.

1	ἄνθρωπου,	1	γυναικός,	1	βιβλίου,
1	ἄνθρωπῳ,	1	γυναικὶ,	1	βιβλίῳ,
1	ἄνθρωπον,	1	γυναικός,	1	βιβλίου,
3	παιδες,	3	μαθήτριαι,	3	πρόβατα,
3	παιδῶν,	3	μαθητριῶν,	3	προβάτων
3	παισι,	3	μαθητρίας,	3	προβάτων
3	παιδας,	3	μαθητρίας,	3	πρόβατα,
4	ἄνδρες,	4	γυναικες,	4	βιβλία,
4	ἄνδρων,	4	γυναικῶν,	4	βιβλίων,
4	ἄνδράσι,	4	γυναιξι,	4	βιβλίοις,
4	ἄνδρας,	4	γυναικας,	4	βιβλία,
(οὐδεὶς)	ἄνήρ,	0	γυνή,	0	βιβλίον
(οὐδενὸς)	ἄνδρός,	0	γυναικός,	0	βιβλίου,
(οὐδενὶ)	ἄνδρι,	0	γυναικὶ,	0	βιβλίῳ,
(οὐδένα)	ἄνδρα,	0	γυναικα,	0	βιβλίον.

Γύμνασια ΑΙ.

Νὰ ἀναγνωσθῶσι μὲ λέξεις τὰ ὑπὸ τῶν ἀριθμῶν τῶν κάτωθι δηλούμενα τακτικά, πολλαπλασιαστικά, ἀναλογικά, χρονικά, οὐσιαστικά καὶ ἐπιφρόνηματα.

1ος 2ος 3ος 4ος 5ος 6ος 7ος 8ος 9ος 10ος 20ος 30ος κ. λ. π.

1οῦς 2οῦς 3οῦς 4οῦς 5οῦς 6οῦς 7οῦς 8οῦς 9οῦς 10οῦς 20οῦς 30οῦς κ. λ. π.

2άσιος; 3άσιος 4άσιος 5άσιος 6άσιος 7άσιος 8άσιος κ. τ. λ.

2ραίος 3ραίος 4ραίος 5ραίος 10ραίος κ. τ. λ.

1άς 2άς 3άς 4άς 5άς 10άς κ. τ. λ.

1άπαξ 2ίς 3ίς 4άκις 5άκις 10άκις κ. τ. λ.

Γύμνασμα 42.

Ρήματα βαρύτονα.

Παιδεύεις, παιδεύης, παιδεύοις, παίδευε, παιδεύετε, παιδεύητε, παιδεύοιτε, παιδεύετε, ἐξεπαίδευον, ἐκπαιδεύσουσιν, ἐξεπαίδευσαν, ἐκπεπαιδεύκασιν, ἐξεπεπαιδεύκεσαν, ἐκπαιδεύσωσιν, ἐκπεπαιδευκότες ὥσιν, ἐκπεπαιδευκότες ἔστωσαν ἐπεπλέχει-
μεν, πλέξομεν, ἐπλέξαμεν, πλέξον, τρίβειν, πεῖοαι, δ συμπλέξας,
οἱ συμπεπλέχότες, ή πεπεικυῖα.

Ἐπεξεργασία.

1) Νά ἀναγνωρισθῇ κάθε τύπος; 2) Τὰ εἰς ἑνικὸν νὰ τρέπωνται εἰς πληθυντικόν καὶ τάναπαλιν εἰς τὸ ἴδιον πρόσωπον. 3) Τὰ δεύτερα πρόσωπα νὰ τρέπωνται εἰς τρίτα καὶ τάναπαλιν μὲ τὸν ἴδιον ἀριθμόν. 4) Ὁπου είνε ἀπάρεμφατον νὰ εὐρίσκωνται καὶ οἱ ἄλλοι χρόνοι, καθὼς καὶ εἰς τὴν μετοχὴν εἰς τὸν ἴδιον ἀριθμὸν καὶ γένος. 5) Ἐρμηνεία τῶν τύπων εἰς τὴν Νέαν.

Σημ. Τὸ ἴδιον σύστημα ἐπεξεργασίας νὰ ἐφαρμόζηται καὶ εἰς τὰ παρόντα κάτω γυμνάσματα, ὅπου δὲν ὑπάρχει σημείωσις σχετική.

Γύμνασμα 43.

Ἐκπαιδεύεται, ἐκπαιδεύηται, ἐκπαιδεύοιτο, ἐκπαιδεύεσθω,
ἐξεπαίδεύον, ἐξεπαίδεύῃς, ἐκπεπαιδευται, ἐξεπεπαιδευσο, ἐκπαι-
δευθῆσει, ἐκπαιδευθῇ, ἐκπεπαιδευμένος ής, συμπλέξασθω, συμ-
πλέχθητε, συμπεπλέχθωσαν, πείθοιντο, πεισθεῖτε, πείσθητε, πέ-
πεισθε, πεπεῖσθαι, πεισθῆναι, τὸ πεισθέν, ή πεπεισμένη, ή πει-
σθησομένη, τέτριπται, ἐπέπειστο, τριψθήσεσθε, τριψθήσεσθαι,
ἀκήκοα, ἀπολωλώς, ἐγγερμένη.

Ἐπεξεργασία.

* Ιδε γύμν. 49.42

Ἐρωτήσεις.

Τί γίνονται τὰ ἄφωνα πρὸ τῶν καταλήξεων δω. δαι, δο,
γαι, ται, θει, δθαι, θην καὶ θιδογαιαι; εἰς ποῖα ὁμίλατα ὁ παρα-
κείμενος τοῦ ἐνεργητικοῦ ἔχει κ. εἰς ποῖα φ. καὶ εἰς ποῖα κ, εἰς τὰ
σύνθετα ποῦ γίνεται ή αὔξησις; εἰς ποίαν ἔγκλισιν ὑπάρχει ή αὔξησις;

ποῖοι χρόνοι παίρνουν τὴν αὔξησιν; εἰς ποίους χρόνους τίθεται ὁ ἀναδιπλασιασμός; πότε λαμβάνουν ἀναδιπλασιασμὸν ὁ παρακείμενος καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος; πόσων εἰδῶν εἶνε ὁ ἀναδιπλασιασμός; ποῖα ὄγκητα λαμβάνουν τὸν Ἀττικὸν ἀναδιπλασιασμόν;

Γύμνασμα 44.

Συνηρημένα ιῆς Α'. συζυγίας.

Νικᾶ, ἐὰν νικᾶ, νικῷ, νικάτῳ, νικάτῃ, ἐὰν νικᾶτε, νικῷτε, νικάτε, ἐξενίκα, ἐκτιμᾶται, ἐξετιμᾶτο, προτιμᾶται, προετιμώμεθα, ἐὰν προτιμᾶται, προτιμῷσθε, προτιμάσθωσαν, ἢ προτιμῶσα, ἢ ἐκτιμωμένη, γελᾶ, γελάτε, ἐὰν γελάτε, γελῷτε, γελᾶν, νικᾶν, τιμᾶσθαι, ἢ προτιμωμένη, ἢ γελῶσα οἱ βοῶντες, βοᾶ, βοῶντα.

Ἐπεξεργασία.

*Ιδε γύμν. 4θ. 42

Γύμνασμα 45

Συνηρημένα Β'. συζυγίας.

Ποιεῖ, ποιῇ, ποιοτ, ποίει, ἐξεποίεις, ἐλαλεῖτε, ώμίλουν, ποιῶσι, ποιεθεῖ, ποιοτεν, ποιετῶσαν, τυραννοῦνται, τυραννεῖτωσαν, αἰδεῖται, ἐπαινήται, ποιοῖτο, ἀρχεῖσθωσαν, ὁ λαλῶν, περιποιεῖται, περιποεῖσθω, ἐκτελοῖτο, ἐκτελεῖσθωσαν, αἰδεῖσθαι, διτελούμενος.

Ἐπεξεργασία

*Ιδε γύμνασμα 4θ. 42

Γύμνασμα 46.

Συνηρημένα Γ'. συζυγίας.

Δηλοῖ, ἐὰν δηλοῖ, δηλοῖ καὶ δηλοίη, δηλούτω, ἐξεδήλου, ἐκδηλώτε, ἐκδηλοῖτεν, δηλοῦν, ὁ δηλῶν, φανεροῦσι, φανερῶσι, φανεροῖτεν, φανερούτωσαν, ἢ φανεροῦσα, τὸ φανεροῦν, ταπειγοῦται, ἐταπειγοῦ, ταπειγῷσθε, ταπειγῶσθε, δηλούσθων, φανεροῦσθαι, ἢ δηλουμένη, ὁ ταπειγούμενος, ἀξίου, ἀξιοῦσα.

αὐτὸν ὁ μετεῖχε πονοῦσχς τροφοὶ εἰς τηρεῖσθαι μέτ την οὐρανοῦ πονός μοῖρα
οὐ τοις συναίσθεσσος ὁ νόμος.
Ἐπεξεργαστα.

Ἴδε γύμνασμα 40. 42.

Γύμνασμα 47.

Ρήματα εἰς μὲ τῆς Α'. συζυγίας.

Καθίστησι, καθίστῃ, καθίσταίη, συνιστάτω, παριστάναι, άνι-
στάς, έξέστης, παραστῆς, παρασταίης, άναστηθει, καὶ άνάστα,
άναστάς, άνιστασαι, άνιστη, άνιστατο, άνιστασο, καθίστασθαι,
προστάμενος, πίμπληστ, πίμπλαται, πίμπρη, δύναται, δυνάμε-
νος, άνιστάναι, ή άνιστασα, οὐ έμπιμπλάς.

Ἐπεξεργασία.

Ἴδε γύμνασμα 40. 42.

Γύμνασμα 48.

Els μὲ B'. συζυγίας.

Περιτιθεῖς, κατατιθῆς, συντιθείης, προτίθει, ἐκτιθέναι, συν-
τιθεῖς, κατέθετε, καταθῆτε, προτίθεσαι παρετίθεσο, ἐκτιθῆ, ἐκτί-
θεσο, συντιθεσθαι, ή προστιθεμένη, κατέθετο, ἀπόθοιτο, ἀποθέ-
θέσθω, οἱ ἀποθέμενοι, παραθέσθαι, ἀφίσι, ἀφιετ, ἀφιη, ἀφιείη,
ἀφιέτω, ἀφιέναι, οἱ ἀφιείς, τὴν ἀφεῖσαν, ἀφώσιν, ἀφείεν, ἀφει,
ἀφιεται, ἀφιηται, ἀφιετο, οἱ ἀφιεμενοις, ἀφιεσθαι, σύνεις, συνιέ-
ναι, συνιέντες.

Ἐπεξεργασία.

Ἴδε γύμνασμα 40. 42.

Γύμνασμα 49.

Els μὲ Γ'. συζυγίας.

Παραδίδωμι, ἀπεδίδουν, ἀπέδομεν, παραδιδῷ, παραδιδοίην,
παρέδωκας, παραδῷς, παραδοίης, παράδος, παραδούναι, τὸ παρ-

δόν, ή ἀποδιδοῦσα, ή ἀποδοῦσα, ἐκδίδοσαι, παραδίδοται προδι-

δότω, παραδιδόσθω, ἀποδόσθω, προδίδοσθαι, ὁ παροδιδόμενος, ὁ

ἀποδόμενος. Ἀνατρέψας τούτην την αναφοράντη γλώσσαν, θα β

Επεξεργασία.

Ιδε γύμνασμα 40. 42.

Γύμνασμα 30.

Εἰς μὲ Δ'. συζητίας.

Δείκνυσι, δεικνύη, δεικνύοι, δεικνύτω, δεικνύγαι, ὁ δεικνύς,

δείκνυσαι, ἀπεδείκνυσο, ἀποδεικνύηται, καταδεικνύοιτο, κατα-

δεικνύσθω, καταδείκνυσθαι, ἡ ἀποδεικνύμένη συζέύγης, συνε-

ζέύγης, συζευγής, συζευγνύοις, συζεύγην, δ συζευγνύς, ἀμ-

φιέννυσθε, ἀμφιεννύησθε, ἀμφιεννύοισθε, ἀμφιέννυσθαι, ὁ ἀμφιεν-

νύμενος.

Επεξεργασία.

Ιδε γύμνασμα 4θ. 42.

Γύμνασμα 31.

Ωνησεν, ωνήθη, δηνηθῆναι, ἐνέπλησεν, ἐνεπλήσθη, ἐνέπρη-

σεν, ἐνεπρήσθησαν, ἐμπρησον, ἐμπρήσθητι, ὁ ἐμπλήσας, ὁ ἐμ-

πλησθεῖς. ἡγάσθη, ὁ ἡγασθεῖς; ἡ δυνήσεται, δυνήσεται, ἐπιστή-

σεται, ωνεῖται, ωνεῖσθαι, ωνοῖτο, δ ωνούμενος.

Επεξεργασία.

1) Αναγνώρισις τῶν τύπων. 2) νὰ τεωθῶν οἱ τύποι εἰς ἐνεστῶτας τοῦ αὐτοῦ προσώπου, ἀριθμοῦ καὶ ἔγκλισεως.

3) Οἱ ἐνεστῶτες νὰ ἀντικατασταθῶσι μὲλοδίστους εἰς τὸ ἱδιον πρόσωπον, ἀριθμὸν καὶ ἔγκλισιν.

Γύμνασμα 32.

Αποδιδράσκεις, ἀποδιδράσκης, ἀποδιδράσκοι, ἀποδίδρασκε, ἀποδιδράσκειν, ἀποδιδράσκων, καταβαίνει, καταβαίνη, κατα-

δαίνοι, καταβαίνετω, καταβαίνειν, καταβαίνουσα, ῥεῖ, ῥέη, ῥέοι,
ῥεῖν, ῥέον, γιγνώσκουσι, γιγνώσκωσι, γιγνώσκοιεν, γιγνώσκόν-
των, γιγνώσκειν, ἡ γιγνώσκουσα, ἐνδύομιαι, ὁ ἐνδυόμενος, ἐνδύ-
εσθαι, φθάνει, φθάνοι, φθάνειν, ἡ φθάνουσα, χαίρει, χαίρῃ, χαί-
ροι, χαίρε, χαίρειν, τὸ χαῖρον, ἀλίσκονται, ἡλίσκοντο, ἀλίσκε-
σθαι, τὸ ἀλισκόμενον, ζῆ, ζῆθι, ζώη, ζῆν, ἡ ζῶσα, φύεσθαι,
φύεται, ἡ φυομένη.

Ἐπεξεργασία.

1) Ἀναγνώρισις τῶν τύπων. 2) ἀντικατάστασις αὐτῶν μὲ δευτέρους
ἀορίστους εἰς τὸν ἕδιον ἀριθμόν, πρόσωπον καὶ ἔγκλισιν.

Γύμνασια 33.

Τὰ ῥήματα εἰμί, εἰμι, φημὶ καὶ οἶδα.

Πάρεστι, ἀπῆν, παρῇ, παρεῖη. παρέστω, παρεῖναι, ὁ παρών,
φής, ἔφησθα, φῆς, φαίης, φάθι, φάναι, ἡ φάσκουσα, ίασιν, ἡσαν,
ἀπίωσιν, ἀπίστειν, ἀπίέναι, ἡ ἀπίοσα, σύνισμεν, συνήσμεν, συνει-
δῶμεν, συνειδεῖμεν, σύνιστε, συνειδέναι, τὸ συνειδός, συνείσει,
συνείσοιτο.

Ἐπεξεργασία.

1) Ἀναγνώρισις τῶν τύπων. 2) τροπὴ τῶν τρίτων προσώπων εἰς
δεύτερα καὶ τάναπαλιν. 3) τροπὴ τοῦ ἐνικοῦ εἰς πληθυντικὸν καὶ τάνά-
παλιν. 4) τὰ ἀπαρέμφατα καὶ αἱ μετοχαὶ εἰς μέλλοντας.

Γύμνασια 34.

Ἀνώμαλα διάφορα.

Διανέμει, βούλεται, γιγνώσκομεν, εύρισκετε, μανθάνουσιν,
ἀφικνοῦνται, ἀγορεύουσιν, ἀπεγκαθανόμεθα, θυήσκετε, ἀπολλύσαι,
βάλλουσι, γίγνεσθε, δάκνοιεν, ἐγείρεσθε, ἐκπλήττεται, ἔρχεται,
ἔχετε, ζεύγνυσθε, ἥδονται κεράννυται, λαγχάνουσι, λαμβάνομεν,
λανθάνει, λέγεις, λείπει, μαχόμεθα, μίγνυμεν, μιμνήσκεται, οἴ-
μεθα, διμνυσιν, δρᾶ, πάσχει, πήγνυνται, πίνεις, πίπτει, πράττο-

μεν, πυγθάνει, φει, ἔγγνυσι, ἔώνυνμεν, σδέννυται, σήπεται, τέμνετε, τήκουσι, τίκτει, τρέχουσι, τυγχάνετε, τύπτομεν, ὑπησχνοῦται, φέρετε, φεύγει, φύάνει, χαίρεις, ὀθει, ὄνούμεθα,

Ἐπεξεργασία.

1) Ἀναγνώρισις τῶν τύπων. 2) Ἀντικατάστασις αὐτῶν μὲν ἀορίστους μέλλοντας καὶ παρακειμένους εἰς τὸν ἴδιον ἀριθμόν, πρόσωπον καὶ ἔγκλισιν.

Γύμνασμα 35.

Περὶ αὐξῆσεως.

Ἄγοράζομεν, ἐλπίζετε, δύνομαι, ἴκετεύει, ὑδρίζουσιν, αἰσθανέμεθα, εἰκάζεις, αὔξανουσιν, οἰκτίρει, εὐρίσκεις, παιδεύομεν, ῥίπτετε, βούλεται, δυνάμεθα, μέλλετε, ὠνοῦνται ὀθει, ἐξ, ἐθίζει ἐλίσσομεν, ἐλκύουσιν, ἔχομεν, ἔορτάζετε, δρᾶτε.

Ἐπεξεργασία.

1) Ἀναγνώρισις τῶν τύπων. 2) Ἀντικατάστασις αὐτῶν μὲν παρατακούς εἰς τὸν ἴδιον ἀριθμὸν καὶ πρόσωπον.

Γύμνασμα 36.

Συγκόπτουσι, συμπλέκετε, ἐμβάλλουσιν, ἐγκρίνομεν, συλλαμβάνει, συρράπτουσι, συζῶσι, συγχέεις, συγγράφουσιν, ἔγγράφει, ἐμμένει, συγχωνεύουσι, ἐπιγράφεται, παραλείπει, ἀντιπράττουσιν, ἀναγράφει καταστρέψετε, περιφέρεται, ἀπολαμβάνει, ἐκπίπτουσι, διατρέχει, ἐπιβάλλεται, προμηνύεται, καθορᾷ, συνωθετε, κατέχει.

Ἐπεξεργασία.

1) Ἀναγνώρισις τῶν τύπων. 2) Ἀντικατάστασις αὐτῶν μὲν ἀορίστους εἰς τὸν ἴδιον ἀριθμόν πρόσωπον καὶ ἔγκλισιν.

Γύμνασμα 37.

Περὶ ἀναπτλασίασμοῦ.

Παιδεύομεν, θύετε, φυτεύουσι, χορεύεις, κάμνει, πνέει, δρᾶ, γράφεται. ζητεῖ, ῥίπτομεν, σπείρετε, φθείρουσιν, εἰσπέμπουσιν,

συνοικοῦσι, παρανομεῖ, ἐγχειρίζει, γιγνώσκομεν, κτώμεθα, πληπτόμεν, λαμβάνεται, λαγχάνουσιν, ἀκούει, ἐλαύνεις, ἐσθίομεν, ἐρχονται, δμνύεις, ἀπόλλυσι, δρύτεται, φέρεται, ἐγείρονται.

Ἐπεξεργασία.

Νὰ ἀντικατασταθῶσιν οἱ τύποι μὲ παρακειμένους καὶ ὑπερσυντελίκους εἰς τὸν ἴδιον ἀριθμόν, πρόσωπον καὶ ἔγκλισιν.

Γύμνασιον 38.

Πλέκεται, πλέκονται, πλέκεσθε, τρίβεσθε, τρίβεται, κόπτεσθε, βρεχόμεθα, λείπονται, πείθεσθε, στηριζόμεθα, κομίζονται, ταράττεσθε, ἐμπαιζόμεθα, κλέπτονται, τρέπεσθε, τρεφόμεθα, τρέφεται, ψεύδεται, ταράττεσθε, γράφεται, φαίνεται, κρίνεσθε, φαινόμεθα, κρινόμεθα.

Ἐπεξεργασία.

1) Ἀναγνώρισις τῶν τύπων. 2) ἀντικατάστασις αὐτῶν μὲ παρακειμένους, ὑπερσυντελίκους καὶ παθηνικοὺς ἀορίστους εἰς τὸν ἴδιον ἀριθμόν, πρόσωπον καὶ ἔγκλισιν.

Γύμνασιον 39.

Ἐζησας, ἐζῆσε, ζήσας, ἐδιψήσας, διψήσας, ἐχρήσατο, χρήσασθαι, χρησάμενος, ἐπλευσας, ἐπλευσεν, ἐδεήθη, ιάς, ιάται, θηρά, αἰδεῖται, γελά, σπά, χαλώμεν, τελεῖτε, καλοῦσι δρά, δμνυσι, ἀρούμεν, ξέομεν, ζέομεν, ἀρκοῦσιν.

Ἐπεξεργασία.

1) Ἀναγνώρισις τῶν τύπων. 2) ἀντικατάστασις τῶν ἀορίστων μὲ ἐνεστῶτας, καὶ τῶν ἐνεστῶτων μὲ μέλλοντας καὶ ἀορίστους εἰς τὸν ἴδιον ἀριθμόν, πρόσωπον καὶ ἔγκλισιν. 3) Παρατηρήσεις εἰς τὴν συναίρεσιν τοῦ ἐνεστῶτος καὶ τὴν μὴ ἔκτασιν τοῦ θεματικοῦ φωνήγεντος εἰς τοὺς μέλλοντας καὶ ἀορίστους.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΟΝ

Γύρηνασμα 60.

Pήματα ἐξ ὀνομάτων.

Τιμή, ἀνία, ὁφθαλμία, πόνος, δουλος, βασιλεύς, φύλαξ, μέλας, καθαρός, εὐδαίμων, δόξα, ήσυχος, φενάκη, θυτερος, ήδυς, ήγιής, χαλεπός, λαμπρός, μέγας, μῆκος, Βοιωτός, Φιλιππος, πίθηκος, θάνατος, στρατηγός.

*Επεξεργασία.

- 1) Νὰ σχηματισθῶσιν ἐκ τῶν ἄνω ὀνομάτων δήματα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταλήξεων ἀω, ιάω, ἑω, ὁώ, εύω, ζω, αἰω, ιζω, νω, αινω, αιρω.
- 2) Νὰ ἔξηγηθῇ ἡ σημασία κάθε καταλήξεως.

Γύρηνασμα 61.

Pήματα.

*Ἐκ δημέτων καὶ ἐξ ἐπιρρημάτων.

Γηράχω, ἥρδω, στένω, ἔρπω, κλαίω, τυραγνῶ, αἰτῶ, δίχα, ἔγγύς, γρῦ, ἀλαλά.

*Επεξεργασία.

- 1) Νὰ σχηματισθῶσιν ἐκ τῶν ἀνωτέρω δήματα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταλήξεων σκω, ἀζω, οὔζω, ιέζω ιάω, καὶ είω. 2) Νὰ ἔξηγηθῇ ἡ σημασία κάθε καταλήξεως.

Γύρηνασμα 62.

Οὐσιαστικὰ ἐκ δημάτων.

- 1) Γράφω, νέμω, πέμπω, τρέφω, ποιῶ, πρόφημι, αὐλέω, καλῶ, σφύζω, συλλαμβάνω.
- 2) Φθείρω, τρέπω, ἀμείδω, λέγω, μαίνομαι, βασιλεύω, κολακεύω, δδύρομαι, λύω, πράττω, θύω.

- 3) Ποιῶ, γράφω, γιγνώσκω, ψεύδομαι.
 4) Ἀρόω, πλήττω, κλείω.
 5) Βουλεύομαι, δικάζω, θεάομαι, ώμαι, βαίνω

ΟΘ καὶ παντελέ

*Επεξεργασία.

Οὐσιαστικόν τὸ οὐσιαστικόν

- Νὰ σχηματισθῶσιν ἐκ τῶν ἀνωτέρων οὐσιαστικά, ὡς ἔξῆς :
- α'.) Ἐκ τῆς σειρᾶς 1 ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταλήξεων εὐς, ὄς, τῆς, τῷ.
 τῷ (θηλ. τις, τειρα, τρία, τρίς), σημαίνοντα τὸ ἐνεργοῦν πρόσωπον.
- β'.) Ἐκ τῆς σειρᾶς 2 ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταλήξεων α, η, ο; (γεν. ου),
 ια (εια), μος, σις, σία, σημαίνοντα τὴν ἐνέργειαν.
- γ'.) Ἐκ τῆς σειρᾶς 3 ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταλήξεων **υα.**, **υή.**, **ος** (γεν.
 ους), σημαίνοντα τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐνεργείας.
- δ'.) Ἐκ τῆς σειρᾶς 4 ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταλήξεων **τρον.**, **θρον.**, σημαίνοντα τὸ δργανον
- ε'.) Ἐκ τῆς σειρᾶς 5 ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταλήξεων **τύπιον.**, **τρον.**,
θρον., σημαίνοντα τὸν τόπον.

Γύμνασμα 63.

Οὐσιαστικὰ ἐξ ἐπιθέτων.

Σοφός, κακός, ἀληθής, εὔνοος, εύρύς, δίκαιος, σώφρων, ἑ-
 ρός, ταχύς, βοηθός, ἐνεργός, ἀξιος, ἔχθρός, θερμός, δεξαμένη.

*Επεξεργασία.

- Νὰ σχηματισθῶσιν ἐκ τῶν ἀνωτέρων οὐσιαστικά, ὡς ἔξῆς :
- 1) Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταλήξεων **ια,** **ια,** (εια; οια), **ος** (γεν. ους),
 σύνη, τῆς.
- 2) Εἰς μερικὰ κατὰ τὸν τύπον τοῦ θηλυκοῦ, εἰς μερικὰ ἐκ τοῦ θηλυ-
 κοῦ δι' ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου καὶ εἰς τὰς μετοχὰς ἐκ τοῦ θηλυ-
 κοῦ διὰ καταβιβασμοῦ τοῦ τόνου.

Γύμνασμα 64.

Οὐσιαστικὰ ἐξ οὐσιαστικῶν. (1)

- 1) Ἰππος, ἵερόν, δῆμος, πόλις, φυλή, ὅπλον, θίασος, στρατιά
 2) Πατε, δύας, θυγάτηρ, πίνας, οίκος, πατε, νέφος, δένδρον.

- 3) Μέτωπον, γαστήρ, χειλος, παχυσαρκία, αγάνθια
 4) Στρατηγός, ἔμπορος, χαλκεύς, λατρός, διδάσκαλος.
 5) Ἐλαῖα, δρυς, μύρμηξ, βόρδον.
 6) Βορέας, Ἀσκληπιός, Πέλοψ, Ἡρακλῆς, Δητώ, Κρόνος, Θέστιος, Δαναός.
 7) Ἀετός, λύκος, λαγώς.
 8) Κόρινθος, Μέγαρα, Ἀσία, Λάμψακος, Τάρας, Τεγέα, Γύθειον, Κρότων, Αίγινα, Σικελία.

Ἐπεξεργασία.

Νὰ σχηματισθῶνται οὐσιαστικὰ ὡς ἐξῆς:

- α'.) Ἐκ τῆς σειρᾶς 1 ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταλήξεων εύς, (θηλ., εια), της, (θηλ., τις), ἑτης' ἵτης, ὥτης, τιώτης, τὰ ὅποια λέγονται παρόντα
 καὶ δηλοῦσι τὴν σχέσιν μὲ τὸ ὑπὸ τοῦ πρωτοτύπου δηλούμενον.
 β'.) Ἐκ τῆς σειρᾶς 2 ἐπὶ τῇ βάσει, τῶν καταλήξεων ἀριον, ιον, ιδιον,
 ις, (γεν. ιδος), σκος, ισκος, ισκοι, υδριον. υλλιον, τὰ ὅποια λέγονται
 ὑποκοριστικὰ καὶ σημαίνονται σμίκρυνσιν πρὸς θωπείαν ἢ περιφρό-
 νησιν.
 γ') ἐκ τῆς σειρᾶς 3 ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταλήξεων ιας καὶ ων τὰ ὅποια
 λέγονται μεγεθυντικά.
 δ') ἐκ τῆς σειρᾶς 4 ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταλήξεων ιον ειον, τὰ ὅποια
 λέγονται τοπικά
 ε'.) ἐκ τῆς σειρᾶς 5 ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταλήξεων ων. ια, οινιά, αἱ
 ὅποιαι σχηματίζουσι περιεκτικά.
 ζ') ἐκ τῆς σειρᾶς 6 ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταλήξεων οις, άδης, ιάδης,
 ιδης, (ειδης), ι...ν., (θηλ.) ας, αδος: ιις, (ιδος) αἱ δηδοῖαι
 σχηματίζουσι πατρωνυμικά.
 ξ'.) ἐκ τῆς σειρᾶς 7 ἐπὶ τῇ βάσει τῆς καταλήξεως ιδεύς, ἡ ὅποια σχη-
 ματίζει γονεωνυμικά.
 η').) ἐκ τῆς σειρᾶς 8 ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταλήξεων ιος (ια), εινε (ιις),
 νίος, πνος, ινος, της (τις), ἀτης, ιάτης, ιτης, οώτης, ὥτης,
 μὲ τὰς ὅποιας, σχηματίζονται τὰ έθνικά ἢ τοπωνυμικά.

Γράμνασμα 65.

Ἐπιθετικά ἐκ δημάτων.

- 1) α') Γράφω, μίγνυμι, ἀλίσκομαι, βαίνω, ἐπαίνω, θαυμάζω,
 β') γράφω, διαβαίνω.

- 2) φεύγω, μίγνυμι, λείπομαι, στίλθω, στέγω, λάμπω, θάλλω,
μιαίνω.
- 3) ἄρχω, ἀμύνομαι, ἐρίζω, ὥφελῶ, μάχομαι, φρονῶ, νοῶ,
ἔλεω, ἐπιλανθάνομαι, σώζω.

Ἐπειργασία.

- Ἐκ τῶν ἀνωτέρων νὰ σχηματισθῶσιν ἐπίθετα, ως ἔξης-νωτέραις
- α'.) Ἐκ τῆς σειρᾶς 1 α'). ἐπὶ τῇ βάσει τῆς καταλήξεως τός, ή ὅποια σημαίνει τὸν δυνάμενον νὰ πάθῃ η δ., τι καὶ ὁ παθ. παρακείμενος τῆς μετοχῆς.
- ἐκ τῆς σειρᾶς 1 β') ἐπὶ τῇ βάσει τῆς καταλήξεως τέος, ή ὅποια σημαίνει τὸν ὄφειλοντα νὰ πάθῃ.
- β'.) ἐκ τῆς σειρᾶς 2 ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταλήξεων ἄς, ἄς, ος, νός, ανός, ρός, ερός, αἱ ὅποιαι ἔχουν τὴν σημασίαν τοῦ παθ. παρακείμενου τῆς μετοχῆς.
- γ'.) ἐκ τῆς σειρᾶς 3 ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταλήξεων ικός, ιμος, μων, τίνοις, αἱ ὅποιαι δίδουν τὴν σημασίαν τῆς ίκανότητος, ἐπιτηδειότητος η κλίσεως καὶ ὁρτῆς.

Γύμναστικά 66.

Ἐπίθετα ἐξ δνομάτων.

- 1) οὐρανός, ἀγορά, κῆπος, χέρσος, οίκος, ἵππος, θασιλεύς, Κίμων, γέλως, θήρως, φύσις, πανήγυρις, θηλυς, Ἀθηναῖος, Ρόδιος.
- 2) ἄργυρος, χρυσός, λίθος.
- 3) καῦσις, χρήσις, ἐδωδή, πένθος.
- 4) χάρις, χαστήρ, σκότος, φώς, δέος, παχύς, φειδώ, ἀπάτη, βύσος, διψα, ψώρα, ἀνία, λιχύς, φθόνος, λίπος, σκιά, λύπη, ἀνθος, ἀφρός, γάλα, σφῆν.
- 5) πῆγχος, πλέθρον, σπιθαμή, ἔτος, ημέρα, ἔαρ, θέρος, φθινόπωρον, νύξ, χειμών.

Ἐπειργασία.

Ἐκ τῶν ἀνω νὰ σχηματισθῶσιν ἐπίθετα, ως ἔξης-

- α'.) ἐκ τῆς σειρᾶς 1 μὲ καταλήξεις ιος (αιος, ειος, οιος, φιος), κός, αἱ ὅποιαι σημαίνουν τὸν ἀνήκοντα η ἔχοντα σχέσιν.

- β'.) ἐκ τῆς σειρᾶς 2 μὲ καταλήξεις **τος** (ους), **ινος**, αἱ ὁποῖαι σημαίνουν ὑλην καὶ σπανίως χρῶμα.
- γ'.) ἐκ τῆς σειρᾶς 3 μὲ καταλήξεις **υος**, **ιυος**, αἱ ὁποῖαι σημαίνουν τὸν κατάλληλον.
- δ'.) ἐκ τῆς σειρᾶς 4 μὲ καταλήξεις **εις** (εντος), **όσις**, **νός**, **εινός**, **λός**, **πλός**, **λέος**, **όρος**, **αρός**, **ερός**, **πόρος**, **ώδης**, αἱ ὁποῖαι σημαίνουν πλησμονήν, ή δὲ ὡδης ἐνίστε καὶ δύοιστητα.
- ε'.) ἐκ τῆς σειρᾶς 5 μὲ καταλήξεις **αιος**, **ιαιος**, **ηιος**, **ινός**, **ερινός**, αἱ ὁποῖαι σημαίνουν μέτρον ή χρόνον.

Γύμνασμα 67.

*Ἐπειδεῖτα ἔξι ἐπιρρογμάτων.

- 1) Πρόσθεν, ὅπισθεν, δψέ, πρωΐ, πέρυσι, χθές.
- 2) ράγδην, χύδην, καθόλου.

*Ἐπειδεῖτα.

*Ἐκ τῶν ἀνωτέρων νὰ σηματισθῶσιν ἐπίθετα, ώς ἔξης.

- α') ἐκ τῆς σειρᾶς 1 μὲ καταλήξεις **ιος**, **ιυος**, **νός**, **ινός**.
- β') ἐκ τῆς σειρᾶς 2 μὲ καταλήξεις **αιος**, **ιαιος**.

Γύμνασμα 68.

Παράγωγα ἐπιρρήματα.

- 1) α') Πλαταιαι, Ἀθῆναι, Μέγαρα, οικος, ἄλλος, αὐτός.
- β') οικος, ἄλλος, ἐκεῖ, ἀνω, πᾶς, ἀμφότεροι.
- γ') Μέγαρα, Ἀθῆναι, ἄλλος.
- 2) ἄλλος, ἔκαστος.
- 3) α') δίκαιος, κακός, βαρύς, εύγενής, ἄλλος, δύολογούμενος, ἐσκευμένος.
- β') βαίνω, μέγνυμι, τρέχω, ἀριστος, ἀγέλη, ταῦρος.
- γ') ἄμισθος, ἐθέλων, πάνδημος, ἐλληνίζω, δυομάζω.
- δ') ἀναμίγνυμι, ἐναλλάσω.
- 4) ἐπτά, δέκα, μύριοι, πολύς, πόσος.

*Ἐπειδεῖτα.

*Ἐκ τῶν ἀνωτέρων νὰ σηματισθῶσιν ἐπιρρήματα, ώς ἔξης.

- α'.) ἐκ τῆς σειρᾶς 1 α'. μὲ καταλήξεις **αιι**, **ηιι**, **οιι**, **θιι**, αἱ ὁποῖαι σημαίνουσι στάσιν ἐν τόπῳ.

ἐκ τῆς σειρᾶς 1 β'. μὲ καταλήξεις θεν, οθεν, οθεν, αἱ ὄποιαι σημαίνονταν κίνησιν ἐκ τόπου.
ἐκ τῆς σειρᾶς 1 γ'. μὲ καταλήξεις δε, ζε, με, αἱ ὄποιαι σημαίνονταν κίνησιν εἰς τόπον.
β'. ἐκ τῆς σειρᾶς 2 μὲ κατάληξιν τε, ή ὄποια σημαίνει χρόνον.
γ'. ἐκ τῆς σειρᾶς 3 α'. μὲ κατάληξιν ως, ή ὄποια σημαίνει τὸν τρόπον καὶ τίθεται εἰς ἐπίθετα καὶ μετοχάς.
ἐκ τῆς σειρᾶς 3 β'. μὲ καταλήξεις δον, ἀδον, ινδον, δον, πῦον, αἱ ὄποιαι σημαίνονταν τὸν τρόπον.
ἐκ τῆς σειρᾶς 3 γ'. μὲ καταλήξεις ι, ει, τι, αἱ ὄποιαι σημαίνονταν ἐπίσης τρόπον.
ἐκ τῆς σειρᾶς 3 δ'. μὲ καταλήξιν δ σημαίνονταν ὠσαύτως τρόπον.
ἐκ τῆς σειρᾶς 4 μὲ καταλήξεις κις, ακις, σημαίνοντας ποσόν.

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

- 1) Στοιχειώδες Συντακτικὸν τῆς Νέας Ἑλληνικῆς γλώσσης διὰ τὴν σ'. τάξιν τῶν δημοτικῶν σχολείων δρχ. 6.
- 2) Συντακτικὸν τῆς Νέας Ἑλληνικῆς μετὰ γυμναστικῶν διὰ τὰς ἐμπορικὰς Σχολὰς καὶ Ἡμερησία δρχ. 12.
- 3) Ἀσκήσεις εἰς τὴν Γραμματικὴν τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γλώσσης διὰ τὸ Σχολεῖον ἐργασίας δρχ. 10.

Πωλούνται περὰ τῷ συγγραφεῖ

όδὸς Ξενέας 18

πάροδος Λ. Κηφισίας 100

* Αθήνας